

Хірург
Тесс Геррітсен

Джейн Риццоли и Маура Айлз #1

Убивця вдирається в домівки самотніх жінок. Він не просто їх вбиває. Він виробляє з ними таке, через що здобув прізвисько Хірург... Душогуб ретельно відтворює стиль серійного маніяка, вбитого два роки тому. А головною його ціллю стає остання жертва попередника, якій дивом удалося вціліти. Життя Кетрін Корделл знову під загрозою...

Тесс Геррітсен

Хірург

© Tess Gerritsen, 2001

© DepositPhotos.com / Elenven, shalunx13, обкладинка, 2016

© Nemiro Ltd, видання українською мовою, 2016

© Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», переклад та художнє оформлення, 2016

Пролог

«Я знаю, як це станеться. У моїй голові яскрава картинка, я чітко уявляю послідовність подій, які приведуть до знахідки. О дев'ятій ранку ці самозакохані дамочки з туристичної агенції „Кендалл та Лорд“ сидітимуть за своїми столами, а їхні пальці з бездоганим манікюром вистукуватимуть клавіатурою, резервуючи середземноморський круїз для місіс Сміт, гірськолижний курорт Клостерс[1 – Клостерс – швейцарський гірськолижний курорт. (Тут і далі прим. пер.)] для містера Джонса, а для містера та місіс Браун цього року щось особливе, екзотичне – приміром, Чіанг-Май[2 – Чіанг-Май – велике місто на півночі Таїланду, відомий центр пішого туризму.] або Мадагаскар, однак жодних незручностей, о ні, мандрівка перш за все має бути комфортною. Адже девіз агенції „Кендалл та Лорд“: „Пригоди з комфортом“. Це відома агенція, і телефон тут майже не змовкає.

Невдовзі дамочки помітять, що Діани немає на робочому місці.

Одна з них зателефонує до помешкання Діани в районі Бек-Бей, але дзвінок залишиться без відповіді. Може, Діана в д?ші і не чує телефон. Або вже іде на роботу і спізнюється. У голові дамочки промайнуть десятки різних цілком

безневинних припущень. Та день хилитиметься до вечора, на повторні дзвінки ніхто не відповідатиме, і на думку їй спадуть інші, значно тривожніші припущення.

Гадаю, що саме управитель будинку впустить співробітницю Діани до квартири. Я бачу, як він нервово перебирає пальцями в'язку ключів і каже: „Ви її подруга, так? Ви впевнені, що вона не буде проти? Бо я мушу повідомити їй про те, що впустив вас“.

Вони заходять до квартири, і співробітниця гукає: „Діано? Ти вдома?“ Вони рушають коридором, минають туристичні плакати в гарних рамах, управитель ні на крок не відстає і слідкує, аби вона часом нічого не поцупила.

Тоді крізь прочинені двері він зазирає до спальні. Він бачить Діану Стерлінг – і його більше не хвилюють такі дрібниці, як крадіжка. Єдине його бажання – якомога швидше залишити цю квартиру, доки не знудило.

Мені б хотілося бути там, коли приїде поліція, але я не такий дурний. Я знаю, що вони перевірятимуть кожну автівку, яка проїде повз, кожне обличчя, яке витріщатиметься з юрби глядачів на вулиці. Вони знають, як сильно я хочу повернутися. Навіть зараз, коли сиджу в кав'ярні „Старбакс“ і споглядаю, як за вікном займається день, я відчуваю, що та кімната кличе мене. Та я ніби Одиссей, міцно прив'язаний до щогли свого корабля, аби вберегти себе від знадливих пісень сирен. Я не дозволю собі розбитися об скелі. Я не припущуся такої помилки.

Натомість я сиджу і потягую свою каву, а за вікном прокидається Бостон. Я присмачив каву трьома ложками цукру. Я люблю солодку каву. Я люблю, щоб усе було правильно. Щоб усе було бездоганно.

Удалині пронизливо кричить сирена, вона кличе мене. Я почуваюся Одиссеєм, що рветься зі своїх пут, але вони міцно тримають мене.

Сьогодні вони знайдуть її тіло.

Сьогодні вони дізнаються, що ми повернулися.»

Один рік по тому

Детектив Томас Мур не терпів запаху латексу, і щойно він натягнув рукавички, здмухнувши з них хмарку тальку, як відчув уже знайомий напад нудоти. Той осоружний запах був пов'язаний із найнеприємнішим аспектом його роботи, і, ніби для однієї з собак Павлова, натренованої за сигналом виділяти слину, для нього той запах гуми незмінно асоціювався з кров'ю та іншими рідинами людського організму. Таке собі нюхове попередження опанувати себе.

Так він і зробив, зупинившись перед входом до прозекторію. Увійшов туди прямісінько зі спеки й одразу відчув, як на чолі замерзають крапельки поту. У п'ятницю, 12 липня, після опівдня було спекотно, і місто огорнув задушливий серпанок. По всьому Бостону гуркотіли кондиціонери, люди знемагали від задухи. На мості Тобін уже скупчилися автівки – усі прямували на північ, до прохолоди лісів Мену. Але Муру не пощастило так, як ім. Його викликали з відпустки, і зараз він мав зустрітися з жахом, якого не хотів бачити.

Він уже накинув хірургічний халат, який узяв із лікарняного візка для розвезення білизни. Тоді надягнув медичну шапочку, щоб сховати неслухняне волосся, а на ноги натягнув бахіли – він бачив, що іноді може впасти зі столу на підлогу. Кров, клапті тканин. Його важко було назвати чистуном, однак Мур не мав ані найменшого бажання на своїх підшвах принести додому якусь гидоту з прозекторію. Він затримався на кілька секунд і глибоко вдихнув. А тоді, подумки приготувавшись до випробування, увійшов до приміщення.

На столі лежав накритий простирадлом труп. За обрисами – жіночий. Мур старався надто довго не дивитися на жертву й зосередився на живих людях, які були в прозекторії. Патологоанатом доктор Ешфорд Тірні та працівник моргу розкладали на таці інструменти. Через стіл навпроти Мура стояла Джейн Ріццолі, ще один детектив із бостонського відділу розслідування убивств. Тридцятирічна Ріццолі була невисокою жінкою з різьбленим квадратним підборіддям. Її неслухняні кучері ховалися під медичною шапочкою, і без темного волосся, що згладжувало її риси, на обличчі проступали самі лише гострі кути, а темні очі були проникливі й пильні. Півроку тому її перевели сюди з відділу боротьби з наркотиками. Вона була єдиною жінкою в їхньому колективі і вже встигла погаркатися з одним із детективів – звинувачення в сексуальних домаганнях, зустрічні звинувачення в нестерпній стервозності. Мур і сам не знав, чи подобається йому Ріццолі, а тим більше – чи він подобається їй. Дотепер у них були виключно ділові стосунки, і йому здавалося, що це її влаштовує.

Біля Ріццолі стояв її напарник, Баррі Фрост, неймовірно життєрадісний коп. З добродушним чисто виголеним обличчям він виглядав молодшим за свої тридцять років. Фрост ось уже два місяці без жодних нарікань працював із Ріццолі. Він був єдиним чоловіком у відділі, який спокійнісінько витримував її паскудний характер.

Коли Мур підійшов до столу, Ріццолі сказала:

– А ми вже й не знали, коли ви з'явитесь.

– Я їхав трасою, коли ви надіслали повідомлення на мій пейджер.

– Ми чекаємо тут від п'ятої години.

– А я тільки починаю внутрішній огляд, – озвався доктор Тірні. – Тож детектив Мур прибув саме вчасно.

Один чоловік заступається за іншого. Він грюкнув дверцятами шафи, кімнатою пронісся лункий брязкіт. То був один із тих рідкісних випадків, коли він дозволяв собі показувати роздратування. Доктор Тірні, галантний джентльмен

родом із Джорджії, притримувався думки, що леді мають поводитися як леді. Його теж не тішила робота з колючою Ріццолі.

Працівник моргу прикотив до столу візок із інструментами, і на мить його погляд зустрівся з поглядом Мура, недвозначно промовляючи: «Ти можеш повірити цьому стерву?»

– Шкода, що зіпсували вашу риболовлю, – звернувся Тірні до Мура. – Схоже, що ваша відпустка скасовується.

– Ви впевнені, що це знову наш хлопець?

У відповідь на запитання Тірні простягнув руку до столу і відкинув простирадло, відкриваючи тіло.

– Її звати Елена Ортіз.

Хоч Мур і налаштувався на те, що видовище буде не з приемних, перший погляд на жертву був для нього ніби удар кулаком. Сплутане чорне волосся жінки позлипалося від крові і стирчало, ніби голки дикобраза, навколо її обличчя кольору голубого мармуру. Губи були напіввідкриті, наче застигли саме тієї миті, коли вона намагалася щось сказати. Кров уже зміли з її тіла, і рани зяяли рожевуватими прорізами на сірому полотнищі шкіри. У неї було дві видимі рани. Глибокий поріз на шиї, що тягнувся від лівого вуха, перетинав сонну артерію і відкривав гортанний хрящ. Coup de grace, смертельний удар. Інший поріз проходив у нижній частині живота. Цю рану було завдано не для вбивства. Її мета була зовсім інша.

Мур із зусиллям ковтнув.

– Тепер я розумію, чому ви викликали мене з відпустки.

– Я головний детектив у цій справі, – зауважила Ріццолі.

У її словах вчувалися застережливі нотки – вона хотіла захистити свою територію. Мур добре знав, звідки це береться. Постійні кпини і скептицизм, з якими стикаються жінки-поліцейські, викликають у них таку гостру реакцію. Правду кажучи, він не мав бажання з нею змагатися. Їм доведеться разом вести це розслідування, тому зараз не найкращий час боротися за лідерство.

У спілкуванні з нею він завбачливо дотримувався ввічливого тону.

– Чи не могли б ви ознайомити мене з усіма обставинами?

Ріццолі коротко кивнула.

– Жертву знайшли сьогодні о дев'ятій ранку в її квартирі на вулиці Ворчестер, що в Південному районі. Зазвичай вона приходить на роботу о шостій ранку. Квіткова крамниця «Селебрейшн Флористс», де вона працювала, розташована за кілька кварталів від її дому. Це сімейний бізнес, яким володіють її батьки. Коли вона не прийшла до крамниці, вони почали хвилюватися. Її брат пішов до квартири, аби перевірити, що з нею. Він знайшов її у спальні. Лікар Тірні припускає, що смерть настала десь між

північчю і четвертою ранку. Як стверджують родичі, вона ні з ким не зустрічалася, і ніхто з сусідів не бачив, щоб до неї заходили чоловіки. Звичайнісінька працююча католичка.

Мур глянув на зап'ястя жертви.

– Її знерухомили.

– Так. Скотчем на зап'ястях і шиколотках. Її знайшли оголеною. На ній були тільки прикраси.

– Які прикраси?

– Ланцюжок. Перстень. Маленькі сережки. Зі шкатулки з коштовностями у спальні нічого не зникло. Пограбування не було мотивом злочину.

Мур глянув на горизонтальну смужку синців на стегні жертви.

– Тулуб теж знерухомили.

– Скотч на талії і стегнах. А ще їй заклеїли рот.

Мур важко зітхнув.

– Господи. – Мур дивився на Елену Ортіз, і його бентежив спогад про іншу молоду жінку. Про іншу жертву – білявку з багряними порізами на шиї і животі.

– Діана Стерлінг, – пробурмотів він.

– Я отримав протокол розтину Діани Стерлінг, – зауважив Тірні. – Якщо вам необхідно ще раз його переглянути.

Але Мур не мав такої потреби. Розслідування вбивства Стерлінг, у якому він був головним детективом, засіло в його думках.

Рік тому тридцятирічну Діану Стерлінг, працівницю туристичної агенції «Кендалл та Лорд», знайшли оголеною в її спальні – жінка була прикута скотчем до свого ліжка. У неї були порізи на шиї і в нижній частині живота. Це вбивство досі не розкрили.

Лікар Тірні спрямував лампу на живіт Елени Ортіз. Рану вже промили від крові, і краї порізу були блідо-рожевого кольору.

– Знайшли якісь зачіпки? – запитав Мур.

– Перед тим як помити тіло, ми зняли з нього кілька волокон. А також на краю рани була волосина.

Мур підняв на нього зацікавлений погляд.

– Вона належить жертві?

– Набагато коротша за її волосся. Світло-каштанового кольору.

Елена Ортіз мала чорне волосся.

– Ми вже попросили надати нам зразки волосся усіх, хто працював з її тілом, – додала Ріццолі.

Тірні звернув їхню увагу на рану:

– Тут ми можемо бачити поперечний розріз. Хірурги називають його розрізом Майларда. Передньобокову стінку живота розтинали шар за шаром. Спершу шкіру, тоді поверхневу фасцію[3 – Поверхнева фасція – оболонки м'язів, судин, нервів, внутрішніх органів, утворені волокнистою сполучною тканиною.], м'язи і нарешті очеревину[4 – Очеревина – серозна оболонка, що вистеляє стінки черевної порожнини й огортає розміщені в ній органи.].

– Як і в Діани Стерлінг, – сказав Мур.

– Так. Як у Діани Стерлінг. Але є й певні відмінності.

– Які?

– У Діани Стерлінг місцями була рвана рана, що може свідчити про вагання або невпевненість убивці. Тут такого немає. Бачите, як рівно розрізана шкіра? Жодних обривів. Він упевнено робив свою справу. – Тірні і Мур зустрілися поглядами. – Наш убивця вчиться. Він покращив свою техніку.

– Якщо це той самий злочинець, – зауважила Ріццолі.

– Тут є ще й інші збіги. Бачите загнутий край рани? Це означає, що різали справа наліво. Як і в Стерлінг. Лезо, яке використовували для розрізу, гостре, без зубців. Як і те, яким убили Стерлінг.

– Скальпель?

– Схоже на те. Рівний розріз вказує на те, що лезо не сіпалося. Або жертва знепритомніла, або ж її міцно зв'язали і вона не могла рухатись, не могла вириватися. Вона не могла завадити лезу, воно плавно рухалося по прямій.

Баррі Фрост виглядав так, ніби його зараз знудить.

– Ой. Боже. Будь ласка, скажіть, що вона вже була мертва, коли він робив це.

– Боюсь, що це не посмертна рана. – Понад хірургічною маскою виднілися тільки зелені очі лікаря Тірні, і вони горіли люттю.

– Перед смертю в неї була кровотеча? – запитав Мур.

– Внутрішня кровотеча в черевній порожнині. А це означає, що на той час її серце ще працювало. Вона була ще жива, коли... відбувалася ця процедура.

Мур глянув на посмуговані синцями зап'ястя. Схожі синці вкривали її щиколотки, а на стегнах – смужка маленьких підшкірних крововиливів. Елена Ортіз намагалася вирватися зі своїх пут.

– Є й інші докази того, що під час розрізу вона ще була жива, – сказав Тірні. – Запхайте руку в її рану, Томасе. Гадаю, ви вже знаєте, що знайдете всередині.

Мур неохоче просунув руку в черевну порожнину. Тіло було холодне, крижане від кількох годин лежання в холодильнику. Це нагадувало йому відчуття, коли він запхав руку всередину тушки індички, намагаючись витягти звідти тельбухи. Він занурив руку по зап'ястя і почав обмацувати стінки рани. Це було грубе втручання до найінтимнішої частини жіночого тіла. Він намагався не дивитися на обличчя Елени Ортіз. Лише так він міг зберігати спокій і зосередитися на суто технічному аспекті того, що сталося з її тілом.

– Немає матки. – Мур подивився на Тірні.

Патологоанатом кивнув.

– Її вирізали.

Мур вийняв руку і пильно глянув на рану, роззявивши рота від здивування. Тепер Ріццолі запхала всередину свою руку, намагаючись дослідити рану своїми короткими пальцями.

– Більше нічого не вирізали? – запитала вона.

– Тільки матку, – сказав Тірні. – Сечовий міхур і кишечник він не чіпав.

– А що це таке я намацала? Твердий вузлик, з лівого боку, – сказала вона.

– Це шов. Він зробив його для того, щоб зчепити кровоносні судини.

Ріццолі підняла на нього очі, приголомшена.

– Тобто, це хірургічний шов?

– Звичайний кетгут 2/0, – припустив Мур і глянув на Тірні, чекаючи його підтвердження.

Тірні кивнув.

– Точно такий шов ми знайшли і в Діани Стерлінг.

– Кетгут 2/0? – слабким голосом запитав Фрост. Він відійшов від столу і стояв у кутку, готовий щомиті кинутися до умивальника. – Це що, назва якогось бренду?

– Ні, це не назва бренду, – відказав Тірні. – Кетгут – це вид хірургічної нитки, виготовленої з кишок корів або овець.

– Тоді чого вона називається кетгут? – запитала Ріццолі.

– Ця назва сягає ще часів Середньовіччя. Тоді з кишок тварин робили струни для музичних інструментів. Це слово вигадали тодішні музи?ки. У хірургії

такі нитки використовують для зшивання глибоких шарів сполучної тканини. З часом вони розсмоктуються в організмі.

– А де він міг узяти цей кетгут? – Ріццолі плянула на Мура. – Ви знайшли джерело його походження у справі Стерлінг?

– Майже неможливо визначити конкретне джерело, – сказав Мур. – Кетгут виробляють десятки компаній, більшість з яких в Азії. Його досі використовують у багатьох закордонних лікарнях.

– Лише в закордонних?

– Зараз є кращі матеріали, – зауважив Тірні. – Кетгут не такий міцний і довговічний, як синтетичні нитки. Сумніваюся, що в США є багато лікарів, які досі ним користуються.

– Навіщо вбивця взагалі зробив той шов?

– Щоб кров не заважала його огляду. Щоб якийсь час стримувати кровотечу і бачити, що він робить. Наш злочинець дуже охайний.

Ріццолі вийняла руку з рани. На її рукавичці залишився невеличкий згусток крові, схожий на червону намистинку.

– Що він уміє? Ми маємо справу з лікарем? Чи з м'ясником?

– Очевидно, що він знає анатомію, – відповів Тірні. – Я впевнений, що він робив таке й раніше.

Мур на крок відійшов від столу, відганяючи думки про те, які страждання довелося пережити Елені Ортіз, але ніяк не міг опанувати себе. Її понівечене тіло лежало перед ним із широко розплющеними очима.

На металевій таці забряжчали інструменти, і він рвучко обернувся. Працівник моргу підкотив візок до лікаря Тірні, який готувався зробити Y-подібний розріз. Тепер ще й працівник моргу схилився над столом, щоб зазирнути в рану.

– А що далі? – запитав він. – Він видалив матку, і що він з нею робить?

– Цього ми не знаємо, – відказав Тірні. – Органів ніколи не знаходили.

Мур стояв на тротуарі посеред одного з кварталів Південного району – там, де загинула Елена Ортіз. Колись на тутешніх вуличках тулилися невеликі понурі будинки, у яких можна було винайняти квартиру, – занедбаний бідний райончик, відмежований залізничною колією від заможнішої і престижнішої північної частини Бостона. Але місто, яке росте, нагадує ненажерливе чудовисько, яке постійно шукає нові землі, і залізничні колії не можуть

стати йому на заваді. Нові покоління бостонців відкрили для себе південну частину міста, і поступово старі будиночки перетворювалися на великі багатоповерхівки.

Елена Ортіз жила в одній із них. Хоча вид із її квартири на другому поверсі був не дуже мальовничим – її вікна виходили на пральню через дорогу, – цей будинок міг похвалитися досить рідкісними для Бостона вигодами, як-от стоянкою на сусідній вулиці.

Мур пройшовся вуличкою, оглядаючи вікна горішніх квартир, і замислився, хто цієї миті міг дивитися на нього згори. За скляними очима вікон нічого не рухалося. Мешканців будинку, чиї вікна виходили на цю вуличку, вже опитали, та від жодного з них поліція не отримала корисної інформації.

Він зупинився під вікном ванної кімнати Елени Ортіз і глянув на драбину пожежного виходу, прикріплену біля нього. Драбину було складено і зафіксовано засувом. Тієї ночі, коли померла Елена Ортіз, авто одного з мешканців будинку стояло якраз під драбиною. Пізніше на даху автівки знайшли слід від взуття сорок другого розміру. Убивця використав авто як підставку, щоб дістатися до драбини.

Він бачив, що вікно ванної було зачинене. Однак тієї ночі, коли жінка зустріла свою смерть, вікно було відчинене.

Мур облишив огляд вулички, повернувся до парадних дверей і увійшов до будинку.

На дверях до квартири Елени Ортіз була натягнута огорожувальна стрічка. Він взявся за клямку і замастив руки чорним, як сажа, порошком для зняття відбитків пальців. Переступив поріг – і відірвана стрічка сповзла йому на плече.

Вітальня була такою ж, як під час його попереднього візиту разом з Ріццолі. То був не вельми приємний візит, просякнутий атмосферою суперництва. Ріццолі було призначено головним детективом у розслідуванні справи Ортіз, і вона побоювалася, що хтось може зазіхати на її повноваження, особливо старший за віком полісмен-чоловік. Хоча зараз вони працювали в одній команді, яка нещодавно розширилася до п'яти детективів, Мур почувався так, ніби незаконно вдерся на її територію, тому поведився дуже обережно, намагаючись усі свої пропозиції висловлювати в якомога дипломатичнішій формі. Він не хотів утруватися в боротьбу характерів, але скидалося на те, що її не оминати. Учора він пробував зосередитися на сцені злочину, однак ворожість колеги щоразу його відволікала.

Лише зараз, на самоті, він міг зосередити всю свою увагу на квартирі, у якій убили Елену Ортіз. У вітальні він помітив розмаїті меблі, розставлені навколо плетеного журнального столика. Комп'ютер на столі в кутку. Бежевий килим з узором виноградної лози і рожевих квітів. За словами Ріццолі, від моменту вбивства ніхто не чіпав цих меблів. За вікном гаснули останні промені сонця, але він не вмикав світло. Якийсь час він стояв на місці, навіть не рухав головою, і чекав, доки в кімнаті запанує цілковита тиша. Він уперше прийшов сюди сам, і вперше його не відволікали чужі голоси й обличчя живих людей. Він уявляв, як молекули повітря, які він розворушив

своїм приходом, сповільнюються і завмирають. Він хотів, щоб кімната озвалася до нього.

Він нічого не відчув. Ніякого зловісного запаху, ані тремтіння від болісного жаху.

Убивця проник сюди не через двері. І не розгулював квартирою, оглядаючи створене власними руками царство смерті. Весь свій час, усю свою увагу він зосередив на спальні.

Мур повільно минув невеличку кухню і вийшов до коридору. Він відчув, як волосся стає дибки. Зупинився перед першими дверима й зазирнув до ванної кімнати. Увімкнув світло.

«У четвер уночі було спекотно. Так спекотно, що по всьому місту люди залишили вікна відчиненими, аби впіймати кожен подих свіжого вітру. Ти присів біля пожежної драбини, стікаючи потом у своїй темній одежі, і розглядаєш ванну крізь вікно. Не чути ні звуку. Жінка спить у своїй спальні. Їй рано вставати на роботу у квітковій крамниці, і цієї пори її сон переходить у найглибшу, майже непробудну фазу.

Вона не чує, як ти шкряботиш шпателем, відчіпляючи москітну сітку».

Мур глянув на шпалери з малесенькими бутонами червоних троянд. Жіночий візерунок, чоловік ніколи б не обрав такого. Це була жіноча ванна, в усіх сенсах – від шампуню з ароматом полуниці і пачки тампонів під умивальником, до шафки, заставленої різною косметикою. Схоже, вона любила блакитні тіні для повік.

«Ти пробираєшся крізь вікно, і на рамі залишаються волокна твоєї темно-синьої сорочки. Поліестер. Твої кросівки сорок другого розміру залишають сліди на білій лінолеумній підлозі. Дрібки піску змішані з кристаликами гіпсу. Типова суміш для бостонських доріг.

Можливо, ти зупинився, прислухаючись до темряви. Вдихаючи солодкий запах невідомої тобі жіночої обителі. А може, ти не гаєш часу і йдеш прямісінько до своєї цілі.

До спальні».

Він ішов слідами вбивці, і повітря здавалося густішим, задушливим. Це було щось більше за уявне передчуття чогось зловісного. Це був запах.

Він підійшов до дверей спальні. Волосся на його шиї вже стояло дибки. Він знав, що побачить у кімнаті. Він думав, що готовий до цього. Однак щойно він увімкнув світло, його знову скував жах, як і тоді, коли він вперше зайшов до цієї кімнати.

Минуло два дні, і кров уже засохла. Прибиральники з клінінгової компанії ще не приходили. Але навіть їхні мийні засоби і літри білої фарби ніколи не зможуть повністю очистити це місце від слідів страшного злочину, адже саме повітря назавжди сповнилося жахом.

«Ти переступаєш через поріг і заходиш до кімнати. Штори тонкі, з легеньким візерунком, і світло вуличних ліхтарів просочується крізь тканину, падає на ліжко. На сплячу жінку. Ти, звичайно, на мить затримуєшся, оглядаєш її. Із задоволенням думаєш про роботу, за яку от-от візьмешся. Адже це так приємно, хіба ні? Ти все більше збуджуєшся. Адреналін, ніби наркотик, насичує твою кров, зачіпає кожен нерв, і твої пальці вже пульсують від передчуття».

Елена Ортіз не встигла скрикнути. Та навіть якби й закричала, ніхто б її не почув. Ні сусідів, що мешкає по сусідству, ні парочка поверхом нижче.

Убивця приніс з собою все необхідне. Скотч. Шматину, змочену в хлороформі. Набір хірургічних інструментів. Він добре підготувався.

Катування мало тривати близько години. Принаймні, якийсь час Елена Ортіз була при тілі. На її зап'ястях і щиколотках були синці, а це означало, що вона виривалася. У паніці, в агонії, вона спорожнила сечовий міхур, і сеча, змішуючись із кров'ю, просочилася в матрац. Операція була дуже делікатною, і він не поспішав, він хотів усе зробити правильно, забрати тільки те, що йому потрібно.

Він не гвалтував її. Може, він просто не був здатний цього зробити.

Коли він закінчив свою жорстоку екзекуцію, жінка ще була жива. Серце продовжувало працювати, черевна порожнина заповнювалася кров'ю. Як довго це тривало? Лікар Тірні припустив, що близько півгодини. Тридцять хвилин, які Елені Ортіз, напевно, здалися вічністю.

«Що ти робив у цей час? Збирав свої інструменти? Клав до банки свій трофей? Чи просто стояв там, насолоджувався видовищем?»

Останній штрих був швидким і точним. Мучитель Елени Ортіз отримав те, за чим прийшов, тож настав час закінчити свою справу. Він підійшов до узголів'я ліжка. Лівою рукою він схопив жінку за волосся і закинув назад її голову так сильно, що висмикнув ціле пасмо. Його помітили пізніше – волосся розсипалося по подушці й підлозі. Про його останні дії кричали плями крові. Знерухомивши голову жертви, він виставив її шию і зліва направо, глибоко запхавши лезо, розрізав їй горло. Він перерізав сонну артерію і трахею. Кров порснула фонтаном. Ліворуч над ліжком залишилися патьоки і крапельки крові, що рухалися вниз, – характерне явище для артеріальної кровотечі і пошкоджень трахеї. Подушки і простирадла намокли від струменів крові, що падала згори. Кілька краплинок, злетівши з леза, заплямували підвіконня.

Елена Ортіз була ще жива і встигла побачити, як її власна кров фонтаном порснула з шиї і захляпала стіну червоними бризками. Вона встигла втягнути кров розрізаною трахеею, почувала, як вона булькає у її легенях, і зайшлася страшним кашлем, а з горла вирвалися потоки багряної мокроти.

Вона була ще жива, і цього часу їй вистачило, щоб усвідомити, що зараз вона помре.

«Коли все закінчилося, коли вщухли її передсмертні муки, ти залишив нам свою візитку. Ти акуратно склав нічну сорочку жертви і залишив її на

комоді. Чому? Це якийсь збочений вияв поваги до жінки, яку ти щойно зарівав? Чи це в тебе такий спосіб посміятися з нас? Сказати нам, що ти тут головний?»

Мур повернувся до вітальні й опустився в крісло. У квартирі було спекотно і задущливо, але він тремтів. Він не знав, чи це від холоду, чи від емоційного напруження. У нього нили руки і ноги, і Мур припустив, що міг підхопити якийсь вірус. Літній грип, найгірший з усіх. Він подумав про ті місця, де волів бути цієї миті. На човні посеред озера Мен, де він би зараз закидав вудочку. Або стояти на березі моря і дивитися, як повільно стелиться туман. Будь-де, аби не в цій оселі смерті.

Сигнал пейджера вирвав із задуми. Мур вимкнув його і відчув, як у грудях гупає серце. Він змусив себе заспокоїтися і лише тоді вийняв телефон і набрав номер.

– Ріццолі, – вона відповіла після першого ж гудка. Її привітання схоже на вистріл кулі.

– Ви телефонували на мій пейджер.

– Ви ніколи не казали мені, що знайшли важливі відомості у ПВНЗ, – сказала вона.

– Які відомості?

– У справі Діани Стерлінг. Я якраз її переглядаю.

ПВНЗ, Програма з відстеження насильницьких злочинів – національна база даних, яка містить інформацію про вбивства і замаху на життя з усіх кримінальних справ країни. Убивці часто повторюють свої дії, і з допомогою цих даних за схожими ознаками детективи можуть визначити злочинця, який скоїв низку злочинів. Мур і його тодішній напарник, Расті Стівак, у звичному порядку надіслали запит до ПВНЗ.

– У Новій Англії не було жодного схожого злочину, – відповів Мур. – Ми перевірили всі вбивства, що включали пошкодження тіла, нічне проникнення до помешкань і прив'язування скотчем. Жоден з них не мав нічого спільного з убивством Стерлінг.

– А як же серія убивств у Джорджії? Три роки тому, чотири жертви. Одна в Атланті, три інших у Саванні. Усі вони є в базі даних ПВНЗ.

– Я переглядав інформацію про ці справи. Той хлопець не може бути нашим убивцею.

– Тільки послухайте, Муре. Дора Чікконе, двадцять два роки, випускниця університету Еморі. Спершу жертву знерухомили рогіпнолом[5 – Рогіпнол – вид транквілізатора.], тоді прив'язали до ліжка нейловою мотузкою..

– Наш убивця використовував хлороформ і скотч.

- Він розрізав її живіт. Видалив матку. Виконав coup de grace - глибокий поріз на шиї. І нарешті, зверніть увагу, він склав її піжаму і залишив на кріслі біля ліжка. Я кажу вам, це, в біса, дуже схоже на наш випадок.

- Справа в Джорджії закрита, - сказав Мур. - Ось уже два роки, як вона закрита. Убивця мертвий.

- А що, як поліція Саванни помилилася. А що, як вони взяли не того хлопця?

- У них було ДНК, яке підтверджувало його причетність. Волокна, волосся. До того ж був свідок. Жертва, яка вижила.

- А, так. Жертва, яка вижила. Жертва під номером п'ять. - У голосі Ріццолі пролунали в'ідливі нотки.

- Вона впізнала убивцю, - зауважив Мур.

- А ще вона дуже вдало застрелила його.

- То що тепер? Хочете заарештувати його привид?

- Ви коли-небудь говорили з тією вцілілою жертвою? - запитала Ріццолі.

- Ні.

- Чому?

- А яка від цього користь?

- А така, що ви могли б отримати якусь важливу інформацію. До прикладу, те, що вона покинула Саванну невдовзі після нападу. Згадайтеся, де вона мешкає зараз?

Крізь шипіння в телефоні він чув, як лунко вистукує його пульс.

- У Бостоні? - ледь чутно запитав Мур.

- І ви нізащо не повірите, чим вона заробляє на життя.

3

Доктор Кетрін Корделл промчала лікарняним коридором, поскрипуючи підощвами по встеленій лінолеумом підлозі, і щосили штовхнула подвійні двері до відділення швидкої допомоги.

Медсестра вигукнула:

- Вони у другій травматології, докторе Корделл!

- Біжу, - кинула Кетрін і помчала вперед, ніби самонавідна ракета.

Вона переступила поріг – і з півдесятка облич звернули на неї очі, сповнені полегшення. Одним поглядом вона оцінила ситуацію: на таці лежали начищені до блиску інструменти, на крапельницях, наче стиглі фрукти на сталевих деревах, висіли пакети з лактатом Рінгера[6 – Лактат Рінгера – розчин для корекції порушень електролітного балансу, зазвичай використовується при підготовці пацієнтів до оперативного втручання та в післяопераційний період.], на підлозі валялися просочені кров'ю шматки марлі і розірвані пакети від інших перев'язочних матеріалів. На моніторі уривчасто смикалася синусоїдна крива – електронне зображення серцебиття, що намагається утекти від смерті.

– Що у нас тут? – запитала вона, коли персонал розступився, щоб пропустити її.

Рон Літтман, старший інтерн хірургічного відділення, швидко видав їй основні дані.

– Невідомий пішохід, його збила машина. Привезли до нас без тями. Зіниці однакові, не реагують на світло, легені чисті, але живіт роздутий. Жодних звуків з кишечника. Тиск шістдесят на нуль. Я зробив проколвання. Його живіт заповнений кров'ю. Ми поставили крапельницю, вливаємо лактат Рінгера, але підняти тиск не вдається.

– Перша негативна і плазма вже в дорозі?

– От-от мають принести.

На столі лежав роздягнутий догола чоловік, всі інтимні частини його тіла безжалісно виставлені на огляд лікарів. На вигляд йому було за шістдесят. Він був під'єднаний до численних трубок та апарату штучного дихання. Кволі м'язи складками висіли на його сухорлявих кінцівках, гострі ребра випиналися, наче ножі. «Хронічне захворювання, – подумала вона. – Швидше за все, рак». Права рука і стегно були здерті до крові від удару об асфальт. Праворуч, у нижній частині грудної клітки, виднівся синець – ніби фіолетова пляма на білому пергаменті шкіри. Проникаючих ран не було.

Вона взяла стетоскоп, аби самій пересвідчитись у словах інтерна. Жодного звуку в животі. Ні бурчання, ні булькання. Тиша травмованого кишечника. Вона підняла діафрагму стетоскопа до грудей і прислухалася до звуків дихання, щоб упевнитись, що ендотрахіальна трубка на місці і кисень доходить до обох легень. Серце пацієнта гупало так, наче хтось гатив кулаком у його грудях. Огляд тривав лише кілька секунд, але Кетрін здавалося, що вона рухається в уповільненому темпі, а персонал навколо неї ніби застиг у часі, очікуючи її наступних дій.

Озвалася медсестра:

– Систолічний тиск[7 – Систолічний тиск – верхня цифра параметру кров'яного тиску. Показує рівень тиску, коли серцевий м'яз стискається і виштовхує кров в артерії. Систолічний тиск залежить від сили скорочення серця.] опустився до п'ятдесяти!

Час летів зі страхітливою швидкістю.

- Принесіть мені халат і рукавички, - сказала Кетрін. - Підготуйте все для лапаротомії[8 - Лапаротомія - хірургічне втручання, яке виконується з метою відкриття повного або часткового доступу до органів черевної порожнини.].

- Може, відвеземо його в операційну? - запитав Літман.

- Усі операційні зайняті. Ми не можемо чекати. - Хтось дав їй хірургічну шапочку. Вона мигцем сховала під неї своє руде, до пліч, волосся і вдягнула маску. Медсестра вже тримала наготові стерильний хірургічний халат. Кетрін просунула руки в рукави і запхала долоні в рукавички. Вона не мала часу мити руки, не мала часу вагатися. Від неї залежало життя пацієнта, і вона не могла зволікати.

Пацієнтові на груди натягнули стерильні простирадла. Кетрін схопила з таці затискачі і швидко зафіксувала краї тканини - зі знайомим клацанням зімкнулися залізні зуби.

- Де ж та кров? - гукнула вона.

- Уже зв'язуюся з лабораторією, - відповіла медсестра.

- Роне, ти перший асистент, - кинула Кетрін Літману. Вона роззирнулася і зупинила свій погляд на зблідлому молодика, який стояв біля дверей. На його бейджі було написано: «Джеремі Барроус, студент-медик». - Ви, - сказала вона. - Ви другий асистент!

В очах хлопця зблиснула паніка.

- Але... я тільки на другому курсі. Я тут просто...

- Чи можна покликати ще якогось хірурга?

Літман похитав головою.

- Зараз усі зайняті. У першій травматології ушкодження голови, а далі по коридору зупинка серця.

- Добре. - Вона знову глянула на студента. - Барроус, ви з нами. Сестро, дайте йому халат і рукавички.

- Що я маю робити? Бо я насправді не знаю...

- Слухайте, ви хочете стати лікарем? Тоді натягайте рукавички!

Хлопець почервонів і відвернувся, щоб вдягти халат. Було видно, що він не на жарт перелякався, але Кетрін радше воліла працювати з таким боязким студентом, як Барроус, аніж із пихатими задаваками. Вона бачила, скільки пацієнтів померли через надмірну самовпевненість лікарів.

У внутрішньому телефоні затріщав голос:

- Алло, друга травматологія? Це лабораторія. У нас є гематокрит[9 - Гематокрит - відношення об'єму формених елементів крові (еритроцити, лейкоцити, тромбоцити) до об'єму крові.] вашого пацієнта. П'ятнадцять.

«Він стікає кров'ю», - подумала Кетрін.

- Нам потрібна перша негативна, негайно!

- Кров уже в дорозі.

Кетрін простягнула руку і взяла скальпель. Вона відчула його вагу, сталеве лезо зручно розмістилося в її долоні. Скальпель був ніби продовженням руки, частиною її тіла. Вона поспіхом перевела подих, вдихаючи запах спирту і тальку хірургічних рукавичок. Тоді притисла лезо до шкіри і зробила надріз, точнісінько по центру живота.

Скальпель залишив яскраво-червону смугу на білому полотні шкіри пацієнта.

- Приготуйте відсмоктувач і тампони, - сказала вона. - У нас тут повний живіт крові.

- Тиск упав до п'ятдесяти, майже не прослуховується.

- Принесли кров і плазму! Вже підвишую.

- Прослідкуйте хтось за його серцевим ритмом. Кажіть, що з ним відбувається, - сказала Кетрін.

- Спостерігається тахікардія[10 - Тахікардія - прискорене серцебиття.]. Доходить до ста п'ятдесяти.

Вона прорізала шкіру та шар підшкірного жиру, не зважаючи на кров, що сочилася зі стінки черевної порожнини. Вона не могла гаяти часу на такі дрібниці. Набагато серйозніша кровотеча ховалася всередині, і її необхідно було спинити. Причиною кровотечі, найімовірніше, був розрив селезінки або печінки.

Очеревина випиналася під натиском зібраної всередині крові.

- Зараз буде багато крові, - застерегла вона і вже наготувала лезо. Хоча вона й приготувалася до сильної кровотечі, перший надріз очеревини вивільнив такі потоки крові, що на якусь мить її охопила паніка. Кров була фонтаном, плямувала простирадла, лилася на підлогу. Розбризкалася на її халат. Кров була теплою, вона просочилася в її одяг. І продовжувала витікати червоними ріками.

Кетрін запхала всередину ранорозширювачі, щоб мати кращий огляд. Літтман вставив відсмоктувач. Кров із бульканням потягнулася в трубку. Яскраво-червоний струмінь хлюпнувся до скляного резервуару.

- Дайте ще тампонів! - Кетрін перекрикувала булькання крові. Вона вже помістила до рани з півдесятка поглинаючих тампонів і дивилася, як вони стають червоними. Вони миттєво просочувалися кров'ю. Вона вийняла їх і замінила на нові, порозпихавши в усі боки.

Озвалася медсестра:

- На екрані екстрасистолія[11 - Екстрасистолія - порушення утворення імпульсу в міокарді. Це найпоширеніший вид аритмії серця.]!

- Чорт, я вже відкачав два літри крові до резервуара, - сказав Літтман.

Кетрін підняла голову і побачила, що вміст пакетів з кров'ю і плазмою швидко стікає крапельницею. Вони ніби вливали кров у сито. Та бігла венами і витікала в рану. Вони не могли з нею впоратися. Кетрін не могла затиснути судини, які ховалися в морі крові. Не могла оперувати наосліп.

Кетрін вийняла важкі просякнуті кров'ю тампони і замінила їх на нові. На кілька секунд їй вдалося роздивитися черевну порожнину. Кров витікала з печінки, але ніде не було видно місця поранення. Здавалося, що кровоточить цілий орган.

- Тиск падає! - гукнула медсестра.

- Затискач! - сказала Кетрін, й інструмент одразу опинився у її руці. - Я хочу спробувати прийом Прінгла[12 - Прийом Прінгла полягає в перетисканні ворітної вени, печінкової артерії та загальної жовчної протоки. З його допомогою спинити печінкову кровотечу можна приблизно на годину.]. Барроус, запхайте ще тампонів!

Ошелешений студент кинувся до таці, перекинув купку поглинаючих тампонів і налякано дивився, як вони падали на підлогу.

Медсестра відкрила нову пачку.

- Їх місце всередині пацієнта, а не на підлозі, - гаркнула вона. Медсестра зустрілася поглядом з Кетрін, і в очах обох жінок промайнула та сама думка.

«І він хоче бути лікарем?»

- Куди їх запхати? - запитав Барроус.

- Очистіть черевну порожнину. Я нічого не бачу в цьому морі крові!

Вона дала йому кілька секунд на очищення рани. Тоді запхала всередину скальпель і розрізала малий сальник[13 - Малий сальник являє собою два листки очеревини, які з'єднують шлунок з воротами печінки і верхньою частиною дванадцятипалої кишки.]. Скориставшись затискачем, аби спинити кровотечу зліва, вона розгледіла гліссонову ніжку, через яку проходили печінкова артерія і ворітна вена. Це було тимчасовим засобом, але якщо вдасться спинити потік крові у цьому місці, можливо, вона зможе дати раду загальній кровотечі. Це дало б їм такий дорогоцінний час, щоб унормувати тиск і перелити пацієнту ще більше крові і плазми.

Кетрін міцніше стисла затискач, перекриваючи судини в ніжці.

Вона не на жарт схвилювалася, коли кров продовжила сочитися, як і раніше.

- Ти впевнена, що стисла ніжку? - запитав Літтман.

- Я в цьому впевнена. А ще я впевнена, що кров витікає не з-за очеревини.

- Може, це ворітна вена?

Вона вхопила з таці два тампони. Цей прийом був її останньою надією. Приклавши тампони до поверхні печінки, вона стисла її обома руками.

- Що вона робить? - здивувався Барроус.

- Печінкову компресію, - пояснив Літтман. - Іноді це допомагає закрити невидимі розриви. Запобігти знекровленню.

Усі м'язи її плечей і рук напружилися, вона щосили намагалася стабілізувати тиск, перетиснути притік крові.

- Досі тече, - зауважив Літтман. - Це не допомагає.

Кетрін розглядала рану і побачила, що кров і далі стабільно заповнює черевну порожнину.

«Звідки ж вона, в біса, витікає?» - подумала вона.

Аж раптом помітила, що кров сочиться і з інших боків. Не тільки з печінки, а також зі стінок черевної порожнини і брижі[14 - Брижа - складка очеревини. За допомогою брижі внутрішньоочеревинні органи прикріплюються до стінок черевної порожнини.]. З країв надрізу.

Вона глянула на ліву руку пацієнта, що висунулася з-під простирадла. Марлева пов'язка, що тримала голку крапельниці, була просякнута кров'ю.

- Мені необхідна тромбоцитарна маса і свіжа плазма, негайно, - скомандувала Кетрін. - І починайте вливати йому гепарин. Десять тисяч одиниць зараз і по тисячі щогодини.

- Гепарин? - спантеличено перепитав Барроус. - Але ж він стікає кров'ю...

- У нього ДВС-синдром, - сказала Кетрін. - Треба припинити згортання.

Літтман витріщився на неї.

- У нас ще немає результатів аналізів. Звідки ти знаєш, що це ДВС-синдром?

- Поки ми отримуємо результати, буде вже запізно. Треба діяти зараз. - Вона кивнула медсестрі. - Вливайте гепарин.

Медсестра ввела голку у вену. Гепарин був її останньою надією. Якщо Кетрін правильно встановила діагноз, якщо пацієнт справді мав ДВС-синдром - дисеміноване внутрішньосудинне згортання крові, - то це означало, що в його кровоносній системі утворилася величезна кількість тромбів, які поглинають корисні коагуляційні фактори і тромбоцити. Важка травма, хронічна онкологія або навіть якась інфекція могли спричинити

неконтрольований процес формування тромбів. Унаслідок того, що ДВС-синдром поглинав коагуляційні фактори і тромбоцити, необхідні для згортання крові, у пацієнта починалася кровотеча. Щоб зупинити цей процес, вони мусили ввести гепарин, який запобігав згортанню крові. Надзвичайно парадоксальний вид лікування. Кетрін йшла на величезний ризик. Якщо вона помилилася з діагнозом, гепарин міг тільки посилити кровотечу.

«Та куди вже гірше». У неї боліла спина, руки тремтіли від напруження, адже вона досі стискала печінку. Крапелька поту збігла по її щоці і всоталася в хірургічну маску.

У телефоні знову озвалася лабораторія:

– Друга травматологія, у мене є результати аналізів вашого невідомого.

– Слухаю, – сказала медсестра.

– Кількість тромбоцитів скоротилася до тисячі. Протромбіновий час[15 – Протромбіновий час – це час утворення згустку фібрину в плазмі при додаванні до неї хлориду кальцію і тромбопластину. Протромбіновий час виражають у секундах. У нормі він дорівнює 11–15 секунд.] сягає тридцяти, і присутні продукти розпаду фібрину[16 – Фібрин – високомолекулярний білок. Має форму гладких або поперечно-смугастих волокон, згустки яких складають основу тромбу при згортанні крові.]. Схоже, у вашого пацієнта важкий випадок ДВС-синдрому.

Кетрін упіймала на собі приголомшений погляд Барроуса.

«На студентів-медиків так легко справити враження».

– Шлуночкова тахікардія! У нього шлуночкова тахікардія!

Кетрін миттю глянула на монітор. Уривчаста лінія з гострими зубцями простягнулась на екрані.

– Тиск?

– Немає. Я втратила його.

– Починайте серцево-легеневу реанімацію. Літтман, ти відповідальний.

Хаос перетворювався в ураган, він вирував навколо неї, створюючи все більше сум'яття. До операційної залетів кур'єр зі свіжою плазмою і тромбоцитами. Кетрін чула, як Літтман вигукував розпорядження щодо кардіологічних препаратів, бачила, як медсестра поклала руки пацієнтові на груди і почала робити непрямий масаж серця, киваючи в такт своїм рухам, наче механічна пташка. З кожним натиском на серце вони підтримували роботу мозку, не давали йому завмерти. А на додачу підживлювали внутрішню кровотечу.

Кетрін вдивлялася в черевну порожнину пацієнта. Вона досі стискала в руках його печінку, досі стримувала наплив крові. Це їй ввижалося, чи кров, що яскравими тоненькими струмками текла поміж її пальців, справді сповільнилася?

- Треба зробити дефібриляцію, - сказав Літтман. - Сто джоулів...

- Ні, зажди. Серцевий ритм відновився!

Кетрін глянула на монітор. Синусоїдна крива показувала тахікардію! Серце знову працювало, а це означало, що кров закачується в артерії.

- Кров переливається? - вигукнула вона. - Що там з тиском?

- Тиск... дев'яносто на сорок. Так!

- Серцевий ритм стабільний. Тримається синусова тахікардія[17 - Синусова тахікардія - стан, що характеризується прискореним ритмом серцевих скорочень - понад дев'яносто ударів на хвилину.].

Кетрін зазирнула до розрізаної черевної порожнини. Кровотеча майже припинилася. Вона стояла, тримаючи в руках печінку, й прислухалася до розміреного пікання монітора. Для неї то була найкраща музика.

- Командо, - сказала Кетрін. - Гадаю, ми його врятували.

Кетрін зняла закривавлений халат, стягнула рукавички і слідом за каталкою, на якій лежав її пацієнт, вийшла з другої травматології. М'язи рук затекли від втоми, але це було приємне відчуття. Виснаження після здобутої перемоги. Медсестра вкотила каталку до ліфта, щоб відвезти пацієнта до відділення хірургічної реанімації. Кетрін теж збиралася зайти до ліфта, коли почула, як хтось назвав її ім'я.

Вона озирнулась і побачила, що до неї наближаються чоловік і жінка. Жінка була невисокою і мала вельми грізний вигляд - брюнетка з вугільно-чорними очима і поглядом, що прошиває ніби лазером. На ній був строгий синій костюм, що робив її схожою на воєнного. Поряд із значно вищим напарником вона здавалася карликом. Чоловікові було трохи за сорок, у його темному волоссі де-не-де траплялися сріблясті пасма. Зрілість залишила легенькі зморшки на його напрочуд гарному обличчі. Але саме його очі привернули увагу Кетрін. Світло-сірі, таємничі.

- Доктор Корделл? - запитав він.

- Так.

- Я детектив Томас Мур. Це детектив Ріццолі. Ми з відділу розслідування вбивств. - Він показав своє посвідчення, яке могло б бути дешевою пластиковою підробкою. Вона навіть не глянула на нього. Вона не зводила погляду з Мура.

- Ми можемо поговорити з вами наодинці? - запитав він.

Вона озирнулась на медсестер, що разом з пацієнтом чекали на неї в ліфті.

- Їдьте, - сказала Кетрін. - Доктор Літтман призначить лікування.

Тільки після того, як стулилися двері ліфта, вона звернулася до детектива Мура:

– Це стосується нещасного випадку на дорозі, який стався з моїм пацієнтом? Я думаю, що він виживе.

– Ні, ми тут не через вашого пацієнта.

– Але ж ви казали, що ви з відділу розслідування убивств?

– Так. – Її непокоїв саме цей його тихий голос. Ніби м'яке застереження, що слід підготуватися до найгіршого.

– Це... о Боже, сподіваюся, це не стосується когось із моїх знайомих.

– Ми тут через Ендрю Капру. І те, що сталося з вами в Саванні.

На якусь мить їй перехопило подих. Ноги раптово підкосилися, і вона притулилася до стіни, наче от-от могла впасти.

– Докторе Корделл? – сказав детектив із тривогою в голосі. – З вами усе добре?

– Гадаю... гадаю нам краще поговорити в моєму кабінеті, – прошепотіла вона, різко повернулася і вийшла з відділення швидкої допомоги. Вона не озиралася, аби перевірити, чи детективи йдуть за нею. Вона просто йшла, тікала до безпечних стін власного кабінету, що розташовувався в прилеглій до лікарні будівлі. Вона пробиралася лабіринтом медичного комплексу «Пілгрім Медікал Сентер» і чула позаду їхні кроки.

«Те, що сталося з вами в Саванні».

Кетрін не хотіла говорити на цю тему. Вона сподівалася, що їй більше ні з ким не доведеться говорити про Саванну, ніколи. Але до неї навідалися детективи, і вона ніяк не могла уникнути їхніх запитань.

Нарешті вони дісталися до дверей кабінету, на яких висіла табличка:

Пітер Фалько, доктор медичних наук

Кетрін Корделл, доктор медичних наук

Загальна і судинна хірургія

Вона увійшла в приймальню, і секретарка привітала її звичною усмішкою, яка застигла на губах, щойно вона побачила мертвотно-бліде обличчя Кетрін і двох незнайомців, які увійшли за нею.

– Докторе Корделл? Щось сталося?

- Ми будемо в кабінеті, Гелен. Будь ласка, ні з ким мене не з'єднуй.
- Ваш перший пацієнт записаний на десяту. Містер Цанг, планове обстеження після видалення селезінки...
- Скасуй.
- Але він іде аж із Ньюбері. Він уже, мабуть, у дорозі.
- Добре, тоді нехай почекає. Але, будь ласка, ні з ким мене не з'єднуй.

Не звертаючи уваги на приголомшення в очах Гелен, Кетрін пішла прямісінько до свого кабінету, а за нею – Мур та Ріццолі. Вона відразу простягнула руку, щоб узяти свій лікарський халат. Але на дверному гачку, де вона завжди його залишала, халата не було. Ця дрібниця і тривога, що охопила її раніше, ледь не вивели Кетрін з рівноваги. Вона роззирнулася кабінетом, шукаючи халат, ніби від нього залежало її життя. Вона помітила, що він висів на краю картотечної шафи, і відчула незрозуміле полегшення, коли зірвала його звідти і сіла за свій стіл. Там Кетрін почувалася захищеною, відгороджена від світу лискучою дерев'яною поверхнею. Вона була в безпеці, вона тримала себе в руках.

Усе в кабінеті було бездоганно впорядковано. Утім, таким само впорядкованим було і її життя. Вона не терпіла безладу, і її папки лежали на столі двома акуратними стосиками. Книжки вишикувалися на полицях в алфавітному порядку за авторами. Тихенько гудів її комп'ютер, монітором пропливали геометричні фігури. Кетрін одягла халат, щоб приховати криваві плями на своїй футболці. Додатковий шар лікарської уніформи був для неї ще одним щитом, ще одним бар'єром, який захищав від складних і небезпечних життєвих перипетій.

Вона сиділа за столом і спостерігала за Муром і Ріццолі, що роззиралися кабінетом, безперечно оцінюючи його власницю. Може, то була якась машинальна реакція полісменів – таке от швидке візуальне обстеження, оцінка особистості співрозмовника? Від цього Кетрін почувалася незахищеною і вразливою.

- Я розумію, що це для вас болюча тема, – сказав Мур, опускаючись на стілець.
 - Ви навіть уявити собі не можете, наскільки болюча. Минуло вже два роки. Чому ви питаєте про це саме зараз?
 - Це пов'язано з двома нерозкритими вбивствами, тут, у Бостоні.
- Кетрін насупила брови.
- Але на мене напали в Саванні.
 - Так, нам це відомо. Є така національна база даних кримінальних злочинів, яка називається ПВНЗ. Коли ми скористалися нею, щоб знайти злочини, схожі на бостонські убивства, нам трапилося ім'я Ендрю Капри.

Якусь мить Кетрін мовчала, обдумувала щойно почуте. Збирала всю свою мужність, щоб поставити наступне логічне запитання. Їй вдалося опанувати себе, і вона спокійно продовжила:

– Про яку схожість ідеться?

– Спосіб, у який знерухомили і контролювали жертву. Тип знаряддя убивства. І... – Мур зупинився, намагаючись дібрати потрібні слова, щоб наступна фраза звучала якомога делікатніше. – І спосіб ушкодження, – тихенько додав він.

Кетрін ухопилася руками за край столу, щосили намагаючись стримати раптовий напад нудоти. Її погляд зачепився за стосики папок, акуратно поскладаних перед нею. На рукаві свого халата вона розгледіла синю чорнильну риску. «Хай би як ти старалася впорядковувати своє життя, хай би як намагалася захистити себе від помилок, завжди знайдеться якась пляма, якийсь дефект, невидимий для неозброєного ока. Він чекає свого часу, щоб заскочити тебе зненацька».

– Розкажіть про них, – озвалася Кетрін. – Про тих жінок.

– Ми не маємо права розголошувати багато інформації.

– Що ви можете розказати?

– Лише те, що було надруковано в недільному номері «Глоуб».

Кілька секунд вона обдумувала його слова. Тоді насторожилась і недовірливо перепитала:

– Ці бостонські убивства – вони сталися нещодавно?

– Останнє – минулої п'ятниці.

– Тоді це ніяк не пов'язано з Ендрю Капрою! Ніяк не пов'язано зі мною.

– Але є дуже схожі деталі.

– Тоді це чиста випадковість. Так, випадковість. Я думала, що ви маєте на увазі старі злочини. Те, що Капра зробив кілька років тому. А не минулого тижня. – Вона різко відсунулася від столу. – Не розумію, чим я можу вам допомогти.

– Докторе Корделл, цей убивця знає такі деталі, яких ніколи не розголошували. Він знає такі подробиці злочинів Ендрю Капри, які відомі лише детективам з Саванни.

– То, може, вам варто звернутися до них. До тих людей, які знають.

– Ви одна з них, докторе Корделл.

– Якщо ви забули, то хотілося б нагадати, що я була жертвою.

– Ви комусь розповідали подробиці нападу?

- Тільки поліції Саванни.

- Ви не розказували подробиць своїм друзям?

- Ні.

- Сім'ї?

- Ні.

- Мусить бути хтось, кому ви довірили цю таємницю.

- Я не говорю на цю тему. Я ніколи не говорю на цю тему.

Мур не зводив із неї підозріливого погляду.

- Ніколи?

Вона відвернулася.

- Ніколи, - прошепотіла Кетрін.

Між ними повисло тривале мовчання. Тоді Мур лагідно запитав:

- Ви коли-небудь чули ім'я Елена Ортіз?

- Ні.

- Діана Стерлінг?

- Ні. То це ті жінки...

- Так. Це жертви.

Вона важко ковтнула.

- Мені невідомі їхні імена.

- Ви не чули про ці убивства?

- Я намагаюся не читати трагічних новин. Це занадто для мене. - Вона стомлено зітхнула. - Розумієте, я щодня бачу в операційній стільки жахливого. Ввечері, коли повертаюся додому, я хочу спокою. Я хочу почуватися в безпеці. А те, що стається у світі, - всі ті звірства... Я не хочу про них читати.

Мур сягнув рукою до кишені, вийняв дві фотокартки і поклав на стіл перед нею.

- Ви впізнаєте котрусь із цих жінок?

Кетрін вивчала їхні обличчя. Та, що ліворуч, мала темні очі, на її губах застигла усмішка, а вітер ворухив її волосся. Інша жінка була делікатною білявкою із замріяним і далеким поглядом.

– Темноволоса жінка – Елена Ортіз, – пояснив Мур. – Білявка – Діана Стерлінг. Діану вбили минулого року. Вам не знайомі їхні обличчя?

Вона похитала головою.

– Діана Стерлінг жила в районі Бек-Бей, лише за милю від вашого дому. Квартира Елени Ортіз розташовується за два квартали від лікарні. Цілком можливо, що ви їх десь бачили. Ви точно впевнені, що не впізнаєте жодну з них?

– Я ніколи раніше їх не бачила. – Кетрін простягнула фотографії Муру і помітила, що в неї тремтить рука. Він, без сумніву, теж помітив це, коли брав фотокартки, коли торкнувся її пальців. Напевне, він помітив багато чого, на те він і поліцейський. Вона заглибилася у свої переживання і майже не звертала на нього уваги. Він говорив тихим і спокійним голосом, і поряд з ним Кетрін не відчувала жодної загрози. І лише зараз вона збагнула, що він уважно її розглядав, намагаючись углядіти бодай частинку справжньої Кетрін Корделл. Не успішного хірурга, не холодну рудоволосу красуню, а звичайну жінку, що ховалася всередині неї.

Тепер заговорила детектив Ріццолі, і, на відміну від Мура, вона не надто старалася пом'якшувати свої питання. Вона прагнула отримати відповіді і не збиралася гаяти часу на ласкаві слова.

– Коли ви переїхали сюди, докторе Корделл?

– Я покинула Саванну через місяць після нападу, – відповіла Кетрін, намагаючись притримуватись ділової манери спілкування Ріццолі.

– Чому ви обрали Бостон?

– А чом би й ні?

– Це досить далеко від південних штатів.

– Моя матір виросла у Массачусетсі, і шоліта вона привозила нас до Нової Англії. У мене було таке відчуття... ніби я повернулася додому.

– Отже, ви тут уже два роки.

– Так.

– Чим займаєтесь?

Спантеличена її запитанням, Кетрін насупилася.

– Працюю тут, у «Пілгрім», разом з доктором Фалько. У травматологічному відділенні.

– То, мабуть, у газеті «Глоуб» щось наплутали.

– Перепрошую?

– Кілька тижнів тому я читала статтю про вас. Про жінок-хірургів. До речі, ви дуже гарно вийшли на фото. Так от, у газеті зазначено, що ви працюєте в лікарні тільки рік.

Кетрін трохи зачекала, а тоді спокійно пояснила:

– Ні, все правильно. Після Саванни мені знадобилося трохи часу, щоб... – Вона кашлянула. – Я приєдналася до доктора Фалько в липні минулого року.

– А як же ваш перший рік у Бостоні?

– Я ніде не працювала.

– То чим же ви займалися?

– Нічим. – Вона спромоглася лише на таку недолугу, але категоричну відповідь. Вона не збиралася відкривати ім принизливу правду про свій перший рік у Бостоні. Про дні, які розтягувалися в тижні, коли вона боялася навіть вийти з квартири. Про ночі, коли від найменшого звуку її трясло від паніки і страху. Про повільне і болісне повернення до зовнішнього світу, коли проїхатися ліфтом чи підійти вночі до своєї автівки вартувало їй неабиякої сміливості. Вона соромилася своєї вразливості, вона досі соромилася, але гордість не дозволяла їй визнати це.

Кетрін глянула на годинник.

– Мене чекають пацієнти. Мені справді нема чого додати.

– Дозвольте ще раз уточнити деякі факти. – Ріццолі відкрила маленький записник на спіральці. – Майже два роки тому, вночі п'ятнадцятого червня, у вашому будинку на вас напав лікар Ендрю Капра. Ви знали нападника. Він був інтерном, ви працювали з ним в одній лікарні. – Вона підняла очі на Кетрін.

– Ви вже знаєте всі відповіді.

– Він підмішав вам щось, і ви знепритомніли. Він роздягнув вас. Прив'язав до ліжка. Знущався з вас.

– Я не розумію, до чого ви...

– Згвалтував вас. – Слова, хоча й промовлені тихо, вдарили її сильніше за ляпас.

Кетрін нічого не відповіла.

– І це не все, що він хотів з вами зробити, – продовжила Ріццолі.

«Господи, нехай вона замовкне».

– Він збирався найжахливішим способом покалічити вас. Як він зробив це з чотирма іншими жінками в Джорджії. Він розпанахав їх. Відібрав у них те, що робило їх жінками.

– Досить, – сказав Мур.

Однак Ріццолі не вгавала:

– Це могло статися і з вами, докторе Корделл.

Кетрін похитала головою.

– Навіщо ви це кажете?

– Докторе Корделл, понад усе на світі я хочу спіймати цього чоловіка, і я подумала, що ви захочете нам допомогти. Щоб подібне не трапилося з іншими жінками.

– Але ж це не має до мене жодного стосунку! Ендрю Капра мертвий. Уже два роки він мертвий.

– Так, я читала протокол розтину.

– Я можу вас запевнити, що він мертвий, – випалила Кетрін. – Бо саме я пристрелила того бісового сина.

4

Мур та Ріццолі стікали потом у автівці, а з кондиціонера на них ще й дмухало тепле повітря. Вони вже десять хвилин стояли в заторі, але в автівці не ставало прохолодніше.

– Платники податків отримують те, на що заслуговують, – озвалась Ріццолі.
– А це авто – купа брукху.

Мур вимкнув кондиціонер і опустив віконне скло. Усередину ввірвалися запахи розпеченого асфальту і вихлопних газів. З нього градом котився піт. Він не міг збагнути, як Ріццолі могла сидіти в піджаку. Свій він скинув одразу, як вони вийшли з «Пілтрім Медікал Сентер» і їх огорнуло спекотне повітря. Він був переконаний, що вона мусить відчувати спеку, бо помітив крапельки поту, що виступили над її верхньою губою, якої, мабуть, ніколи не торкалася помада. Ріццолі не була потворною, але в той час, як інші жінки робили макіяж чи вдягали прикраси, Ріццолі, здавалося, навмисне ховала свою вроду. Вона носила похмурі темні костюми, що не пасували до її делікатної фігури, а на голові в неї незмінно була недбала кучма неслухняних чорних кучерів. Такою вона була, і всім залишалося або прийняти її такою, як вона є, або йти під три чорти. Мур розумів, чому Ріццолі обрала цю демонстративну суворість – напевно, таким чином вона намагалася вижити в середовищі поліцейських-чоловіків. Адже вона, перш за все, боролася за своє право бути серед них.

Як і Кетрін Корделл. Утім, доктор Корделл обрала іншу стратегію. Вона тримала дистанцію. Під час їхньої розмови у Мура з'явилося відчуття, ніби він дивиться на неї крізь матове скло – такою далекою вона йому здавалася.

Саме ця її відстороненість найбільше дратувала Ріццолі.

– З нею щось не так, – сказала вона. – Чогось бракує в спектрі емоцій.

– Вона ж хірург травматологічного відділення. Вона навчилася зберігати холоднокривність.

– Є холоднокривність, а є лід. Два роки тому її прив'язали до ліжка, згвалтували і ледь не випотрошили. А вона так спокійно про це говорить. Це мене дивує.

Мур запинився на світлофорі й дивився на скупчення автовок на перехресті. З шиї піт стікав на спину. Йому погано думалося в спеку. При високих температурах він ставав млявим і нетямущим. Йому хотілося, щоб літо якомога швидше скінчилося, він прагнув прохолоди першого зимового снігу...

– Агов, – сказала Ріццолі. – Ви мене слухаєте?

– Вона дуже стримана, – врешті озвався Мур. «Але не крижана», – подумав він, пригадуючи, як тремтіла рука Кетрін, коли та віддавала фотографії жінок.

Уже сидючи за своїм робочим столом, він потягував прохолодну колу і ще раз перечитував статтю «Жінки зі скальпелями», яку кілька тижнів тому надрукували в «Бостон Глоуб». У ній йшлося про трьох бостонських жінок-хірургів, про їхні перемоги і труднощі, про проблеми, які трапляються в роботі. Фотографія Корделл вийшла найгарнішою. Не лише обличчя було привабливим, привертало увагу і її погляд – такий гордий і прямий, ніби вона кидала виклик фотокамері. Її фото, як і стаття, лише посилювали враження, що ця жінка контролювала власне життя.

Мур відклав статтю і замислився над тим, наскільки помилковим може бути перше враження. Як легко вдається приховати біль за усмішкою, за піднятим підборіддям.

Тоді він розгорнув іншу папку. Глибоко вдихнув і ще раз прочитав звіт поліції Саванни стосовно справи Ендрю Капри.

Капра здійснив своє перше відоме поліції вбивство, ще коли був студентом медичного факультету університету Еморі в Атланті. Жертвою була Дора Чікконе, двадцятидворічна аспірантка того ж університету, чие тіло знайшли прив'язаним до ліжка у її квартирі за межами студмістечка. Під час розтину в її крові виявили залишки сильного транквілізатора рогіпнолу. У квартирі не зафіксували жодних ознак незаконного вторгнення.

Жертва запросила вбивцю до себе додому.

Коли Дора знепритомніла під дією транквілізатора, її прив'язали до ліжка нейловою мотузкою, а рота заклеїли скотчем. Спочатку вбивця згвалтував її. Тоді порізав.

Під час операції вона була ще жива.

Після того, як закінчив езекуцію і забрав свій сувенір, вбивця здійснив *coup de grace*, глибокий поріз на шиї, зліва направо. Хоча поліція отримала ДНК убивці з його сперми, у них не було інших зачіпок. До того ж розслідування ускладнювалося тим, що Дора Чікконе полюбляла гучні вечірки, частенько відвідувала місцеві бари і нерідко приводила додому ледь знайомих чоловіків.

Тієї ночі, коли вона померла, Дора привела додому студента-медика Ендрю Капру. Однак його ім'я не потрапляло в поле зору поліції, доки не вбили трьох жінок у Саванні, за дві сотні миль [18 – Миля – британська та американська міра довжини, приблизно дорівнює 1,6 км.] від Атланти.

Нарешті задушливої червневої ночі убивства припинилися.

Тридцятидворічна Кетрін Корделл, головний інтерн хірургічного відділення лікарні «Ріверленд» у Саванні, вельми здивувалася, коли хтось постукав у її двері. Вона відчинила і побачила на порозі Ендрю Капру, одного з підлеглих їй інтернів. Раніше того дня у лікарні вона відшпетила його через помилку, якої він припустився, тож зараз інтерн прийшов, аби перепросити і спокутувати свою провину. Чи міг би він зайти і поговорити про це?

За пивом вони обговорили роботу Капри в інтернатурі. Усі його помилки, пацієнтів, яким він міг нашкодити через своє недбальство. Вона не пом'яшувала правди, казала так, як є: він погано виконував свою роботу, і йому не дозволять закінчити хірургічну інтернатуру. Якоюсь миттю Кетрін вийшла з кімнати до туалету, а тоді повернулася, щоб допити пиво і продовжити розмову.

Коли вона прийшла до тям, її, голу, нейлоною мотузкою вже прив'язали до ліжка.

У звіті поліції в жахливих подробицях описувалося те страхіття, яке було далі.

Фотографії Кетрін, які зробили в лікарні, показували жінку з переляканими очима, синцями і підпухлою щокою. Те, що Мур побачив на цих фотографіях, було підсумовано одним загальним словом: жертва.

Однак це слово аж ніяк не стосувалося сильної жінки, яку він бачив сьогодні.

Зараз, перечитуючи свідчення Корделл, він згадував її голос. Слова вже не належали незнайомій жертві, то були слова жінки зі знайомим обличчям.

«Я не знаю, як мені вдалося вивільнити руку. Мое зап'ястя подряпане, мабуть, я якось витягла його з мотузки. Вибачте, але ці спогади трохи затуманились у моїй голові. Я лише пам'ятаю, як потягнулася до скальпеля. Я знала, що мушу взяти його з таці. Мушу перерізати мотузку, поки Ендрю не повернувся...

Я пригадую, як скотилася на край ліжка. Перехилилася, впала на підлогу і вдарилася головою. Тоді спробувала знайти пістолет. Татів пістолет. Після того, як убили третю жінку, тато на поліг, щоб я тримала його при собі.

Я пам'ятаю, як запхала руку під ліжку. Схопила пістолет. Пригадую, що чула кроки з іншої кімнати. Тоді... я не впевнена. Мабуть, тоді я вистрелила. Так, гадаю, я вистрелила. Мені сказали, що я зробила два постріли. Певно, так воно й було».

* * *

Мур відклав звіт і замислився над останнім реченням. Балістична експертиза підтвердила, що обидві кулі було випущено зі зброї, зареєстрованої на батька Кетрін. Пістолет лежав біля ліжка. Аналіз, який зробили у лікарні, підтвердив наявність у крові рогіпнолу – препарату, що спричиняє амнезію, тому й не дивно, що у Кетрін були провали в пам'яті. Лікарі з відділення швидкої допомоги, куди привезли Корделл, казали, що вона плуталася у своїх словах, а це могло бути наслідком або дії рогіпнолу, або можливого струсу мозку. Лише сильний удар головою міг залишити їй стільки синців і підпухлу щоку. Вона не пам'ятала, як і коли отримала удар.

Мур повернувся до фотографій зі сцени злочину. На підлозі спальні на спині лежав мертвий Ендрю Капра. Він отримав дві кулі – одну в живіт, іншу в око, обидва постріли було здійснено з близької відстані.

Він довго роздивлявся фотографії, вивчаючи положення тіла Капри, оглядаючи місця, куди розбризкалася кров.

Тоді взяв протокол розтину. Двічі прочитав його.

«Щось було не так», – подумав Мур. Він підняв очі і здивувався, побачивши перед собою Ріццолі.

– Ви вже бачили ось це? – запитала вона.

– Що це?

– Протокол результатів аналізу тієї волосини, яку знайшли біля рани Елени Ортіз.

Мур пробіг очима текст, до останнього речення. А тоді сказав:

– Я й гадки не маю, що це означає.

У 1997 році всі відділи бостонської поліції зібрали під одним дахом усередині новенького комплексу «Шредер Плаза» в метушливому кварталі Роксбері. Копи називали свій новий офіс «мармуровим палацом» – весь хол було викладено лискучим гранітом. «Дайте нам кілька років, щоб ми гарненько тут насмітили, – і ми почуватимемося, як удома», – любили жартувати вони. «Шредер Плаза» не мав нічого спільного із захарашеними поліційними відділками, які всі звикли бачити в телевізійних серіалах про

копів. То була гарна, сучасна і світла будівля з великими вікнами і скляною стелею. Відділ розслідування убивств із його килимовими покриттями і комп'ютерним обладнанням легко можна було сприйняти за офіс якоїсь великої корпорації. Але найбільше у «Шредер Плаза» копам подобалося те, що всі відділи були по сусідству.

Щоб потрапити до лабораторії, детективам з відділу розслідування злочинів треба було лишень пройти в інший кінець коридору до південного крила.

У відділі аналізу волосся і волокон Мур та Ріццолі спостерігали, як Ерин Волчко, судово-медичний експерт, перебирала всю свою колекцію конвертів з речовими доказами.

– Для аналізу в мене була тільки ця волосина, – сказала Ерин. – Це просто дивовижно, скільки всього вона може нам розказати. Так, ось він. – Вона знайшла конверт з номером Елени Ортіз і вийняла з нього мікропрепарат[19 – Мікропрепарат – предметне скло, на якому розташовується об'єкт для вивчення під мікроскопом.]. – Я хочу показати вам, як вона виглядає під мікроскопом. Цифрові дані записано в протоколі.

– Ці дані? – запитала Ріццолі, розглядаючи сторінку з довгими стовпчиками кодів.

– Саме так. Кожен код позначає окрему характеристику волосини, від її кольору і завитка до мікроскопічних ознак. Волосина, яку я досліджувала, має код A01 – темний блонд. Її завиток – B01. Вигнутий, з діаметром завитка менше вісімдесяти. Майже, але не зовсім пряма. Довжина стрижня чотири сантиметри. На жаль, ця волосина перебуває у фазі телогену, і на ній немає жодної епітеліальної тканини.

– Отже, у нас немає ДНК.

– Правильно. Телоген – це кінцева стадія росту волосся. Ця волосина випала сама по собі, внаслідок природного процесу випадіння. Іншими словами, її не висмикнули. Якщо б на корені була епітеліальна тканина, ми змогли б зробити аналіз ДНК. Але на цій волосині таких клітин немає.

Ріццолі та Мур обмінялися розчарованими поглядами.

– Утім, – додала Ерин, – у нас таки є дещо збіса важливе. Це, звичайно, не ДНК, але й ці відомості можна буде використати як доказ у суді, коли ви затримаєте підозрюваного. Дуже шкода, що в нас немає для порівняння жодної волосини з тіла Діани Стерлінг. – Вона налаштувала окуляр мікроскопа і відійшла. – Гляньте.

Мікроскоп мав два окуляри, тож Ріццолі і Мур могли розглядати об'єкт одночасно. Зазирнувши в окуляр, Мур побачив однісіньку волосину, покриту дрібненькими вузликами.

– А що це за маленькі шишечки? – запитала Ріццолі. – Схоже на якусь аномалію.

– Це не лише аномалія, а ще й дуже рідкісне явище, – сказала Ерин. – Це вузлувата трихоклазія, або, іншими словами, «бамбукове волосся». Гадаю, ви

вже зрозуміли, звідки взялася така назва. Ця волосина справді нагадує стебло бамбуку, хіба ні?

– А що означають ці шишечки? – поцікавився Мур.

– Це локальні дефекти волосяного волокна. Слабкі місця, у яких волосяний стрижень ніби згортається всередину й утворює ось такі дрібненькі вузлики і потовщення.

– Що спричинює таку аномалію?

– З часом вона може розвинутися від надмірного впливу на волосся різних речовин. Від постійного фарбування, висвітлення і подібних процедур. Однак, зважаючи на те, що ми, ймовірно, маємо справу з чоловіком, до того ж я не бачу явних ознак висвітлення чи фарбування, я схиляюся до думки, що причиною такого стану волосся є якесь генетичне відхилення.

– Наприклад?

– Приміром, синдром Незертонна. Це аутосомно-рецесивне відхилення, що впливає на вироблення кератину. Кератин – це міцний волокнистий протеїн, який міститься у волоссі й нігтях. А також у верхньому шарі нашої шкіри.

– Якщо є генетичний дефект і кератин не виробляється в достатній кількості, це означає, що волосся стає слабким і ламким?

Ерин кивнула.

– Це може стосуватися не тільки волосся. Люди з синдромом Незертонна можуть також мати проблеми зі шкірою. Висипи і лущення шкіри.

– Тобто нам потрібен чоловік з лупою? – запитала Ріццолі.

– Можуть бути й очевидніші ознаки. У деяких людей може спостерігатися важка форма такого захворювання, як іхтіоз. Їхня шкіра може бути надзвичайно сухою і скидатися на луску крокодила.

Ріццолі засміялася.

– То виходить, що ми шукаємо чоловіка-рептилію! Це значно зменшує кількість підозрюваних.

– Не зовсім. Адже зараз літо.

– А до чого тут це?

– Спека і висока вологість повітря покращують стан сухої шкіри. Цієї пори року він може виглядати цілком нормально.

Ріццолі і Мур презирнулися, їх одночасно вразила одна й та ж думка.

«Обох жертв убили влітку».

– Поки надворі стоятиме така спека, – зауважила Ерин, – йому, швидше за все, вдаватиметься не вирізнятися серед інших людей.

– Зараз у нас тільки липень, – сказала Ріццолі.

Мур кивнув.

– Його сезон полювання тільки-но розпочався.

У невідомого пацієнта з'явилося ім'я. Медсестри відділення швидкої допомоги знайшли бейдж із іменем, прикріплений до його в'язки ключів. Чоловіка звали Герман Гвадовскі, і йому було шістдесят дев'ять років.

Кетрін стояла в його палаті у відділенні хірургічної реанімації й прискіпливо вивчала показники моніторів та інших приладів, нагромаджених навколо ліжка. Осцилоскоп показував нормальний серцевий ритм. Артеріальний тиск закріпився на позначці 110 на 70, а лінія венозного тиску підіймалася і падала, ніби гнана вітром морська хвиля. Усі показники свідчили про те, що операція містера Гвадовскі пройшла успішно.

«Але він не прокидається», – подумала Кетрін, посвітивши ліхтариком спершу на ліву, а тоді на праву зіницю. Минуло майже вісім годин після операції, а він і далі залишався в глибокій комі.

Вона випросталась і дивилася, як у такт із роботою апарату штучної вентиляції легенів підіймається і опускається його грудна клітка. Вона врятувала його від смертельної втрати крові. Але що вона насправді зберегла? Тіло, у якому б'ється серце, але не працює мозок.

Вона почула, як хтось постукав по склу. Крізь вікно, що виходило в коридор, Кетрін побачила свого партнера, доктора Пітера Фалько. Він махав їй рукою, а на його завше веселому обличчі застиг занепокоєний вираз.

Одні хірурги схильні показувати в операційній свій норов. Інші гордовито заходять і вдягають хірургічний халат так, ніби то королівська мантия. А хтось поводить як холоднокровний механік, для якого пацієнти – лише купка запчастин, які необхідно відремонтувати.

А є такі хірурги, як Пітер Фалько. Веселий, життєрадісний Пітер, який фальшивить в операційній пісні Елвіса, аж усім закладає вуха, який організовує змагання із запуску паперових літаків і з радістю опускається на коліна, щоб побавитися конструктором «Лего» зі своїми маленькими пацієнтами з відділення педіатрії. Вона вже звикла бачити його усміхненим. А помітивши, як він супитися, Кетрін одразу вийшла до нього в коридор.

– Усе гаразд? – запитав він.

– Якраз закінчую огляд.

Пітер кинув погляд на трубки й різноманітні прилади, що обступили ліжко містера Гвадовскі.

– Я чув, що ти сьогодні зробила неймовірне. Врятувала його від страшної кровотечі.

– Не впевнена, що це можна назвати порятунком. – Вона знову повернулася до свого пацієнта. – Працює все, крім сірої речовини.

Якусь мить вони мовчали, обоє спостерігали, як підіймається і опускається грудна клітка містера Гвадовскі.

– Гелен казала, що сьогодні до тебе приходили двоє поліцейських, – озвався Пітер. – У чому справа?

– Нічого важливого.

– Забула сплатити штраф за неправильне паркування?

Кетрін вимушено посміхнулася.

– Угадав. І я сподіваюся, що ти внесеш за мене заставу.

Вони залишили відділення хірургічної реанімації і пішли коридором. Довгов'язий Пітер ступав поряд з нею своїм розмашистим кроком. Вони якраз підходили до ліфта, коли він запитав:

– Кетрін, з тобою все добре?

– Чому питаєш? Я погано виглядаю?

– Чесно? – Він вдивлявся в її обличчя, пильний погляд його блакитних очей примушував її ніяковіти. – Ти виглядаєш так, ніби тобі не завадить келих вина і гарна вечерея у якомусь ресторані. Може, хочеш приєднатися до мене?

– Спокуслива пропозиція.

– Але?..

– Але краще я залишусь сьогодні вдома.

Пітер схопився за груди, наче йому завдали смертельної рани.

– Ти знову поцілила мені прямісінько в серце! Скажи, як я можу тебе вмовити?

Кетрін усміхнулася.

– Це ти вже сам думай.

– А як тобі таке? Сорока принесла на хвості, що в суботу в тебе день народження. Давай я покатаю тебе на своєму літаку.

– Не можу. У мене чергування.

– Ти можеш помінятися з Еймсом. Я поговорю з ним.

- Не треба, Пітере. Ти ж знаєш, що я не люблю літати.
- Тільки не кажи, що в тебе фобія.
- Просто я не люблю потрапляти в ситуації, які не можу контролювати.

Він похмуро кивнув.

- Типовий хірург.
- Ввічливий спосіб сказати, що я невблаганна.
- Отже, наше побачення в літаку відміняється? І я ніяк не зможу тебе переконати?
- Боюся, що ні.

Пітер зітхнув.

- Ну все, я вже не знаю, що казати. Я вичерпав свій репертуар.
- Я помітила. Ти інколи повторюєшся.
- Гелен теж так каже.

Вона здивовано глянула на нього.

- Гелен дає тобі поради, як запросити мене на побачення?
- Вона казала, що не може дивитися на цю жалюгідну виставу, у якій чоловік б'ється головою об неприступну стіну.

Обое засміялися, вийшли з ліфта і попрямували до своїх кабінетів. То був щирий сміх двох співробітників, які прекрасно розуміли, що їхня розмова – лише жартівлива гра. Поки їхні стосунки трималися на такому рівні, між ними не було жодних образ чи скривджених почуттів. Невеличкий безневинний флірт, який ні до чого не зобов'язував. Він жартома запрошував її на побачення. Вона жартома відмовляла йому, і весь колектив сміявся разом з ними.

Годинник показував пів на шосту, і більшість співробітників уже збиралися йти додому. Пітер зник за дверима свого кабінету, Кетрін пішла до свого – щоб повісити халат і взяти сумку. Вона повісила халат на дверний гачок – і враз її осяяла одна думка.

Вона перетнула приймальню і просунула голову до кабінету Пітера. Він переглядав картки пацієнтів, окуляри сповзли йому на носа. На відміну від її впорядкованого кабінету, кабінет Пітера виглядав так, наче тут нещодавно пронісся ураган. Сміттєве відро заповнювали паперові літачки. На кріслах стосами лежали книжки і медичні журнали. Одну стіну майже заліпили густі зарості філодендрону. Поміж тими листяними джунглями де-не-де проглядали Пітерові дипломи: інженера авіації Массачусетського технологічного інституту, доктора медицини Гарвардської медичної школи.

- Пітере? Це якесь безглузде запитання...

Він глянув на неї поверх своїх окулярів.

- Тоді ти прийшла за адресою.

- Ти заходив до мого кабінету?

- Мені зателефонувати адвокату, перш ніж відповісти на твоє запитання?

- Та ну. Я серйозно.

Він випростався й уважно подивився в її очі.

- Ні, не заходив. А що?

- Пусте. Не переймайся. - Кетрін обернулася, щоб вийти, і почула за спиною рипіння крісла, коли Пітер підвівся. Він пройшов за нею до її кабінету.

- Чим не перейматися? - запитав він.

- У мене просто якась параноя, ось і все. Мене дратує, коли мої речі не на своєму місці.

- Це ти про що?

- Мій халат. Я завжди вішаю його на дверях, а він якимось дивом опиняється на картотечній шафі або на спинці крісла. Я знаю, що ні Гелен, ні інші секретарі його не перевішували. Я питала їх.

- Може, це прибиральниця?

- А ще мене страшенно дратує те, що я ніде не можу знайти свій стетоскоп.

- Ти досі його не знайшла?

- Мені довелося позичити інший у старшої медсестри.

Насупившись, Пітер роззирнувся навколо.

- Так ось же він. На полиці. - Він підійшов до книжкової шафи, де біля однієї з книжок лежав її згорнутий стетоскоп.

Кетрін мовчки взяла його з Пітерових рук і дивилася на нього так, ніби то був якийсь геть невідомий їй об'єкт. Чорна зміюка, що обвилася навколо її руки.

- Агов, що сталося?

Вона глибоко вдихнула.

- Мабуть, я просто втомилася. - Вона поклала стетоскоп до лівої кишені халата - туди, де завжди його залишала.

- Ти впевнена, що більше нічого не сталося? Може, тебе тривожить щось іще?

- Мені вже пора додому. - Вона вийшла з кабінету, і він пішов за нею.

- Це якось пов'язано з тими поліцейськими? Послухай, якщо у тебе якісь проблеми... якщо я можу чимось тобі допомогти...

- Я не потребу нічийої допомоги, дякую. - Її відповідь прозвучала холодніше, ніж вона того хотіла, і Кетрін одразу пожалкувала про свої слова. Пітер не заслуговував на таке ставлення.

- Знаєш, я був би радий хоч іноді чимось тобі допомогти, - тихенько додав він. - Ми ж працюємо разом. Ми партнери. Чи ти так не думаєш?

Кетрін нічого не відповіла.

Він розвернувся, щоб іти до свого кабінету.

- Побачимося зранку.

- Пітере?

- Так?

- Стосовно тих двох поліцейських. І причини, чому вони приходили до мене...

- Ти не мусиш мені розказувати.

- Ні, мушу. Ти будеш шукати якісь пояснення, якщо я не розповім. Вони приходили, щоб запитати мене про одне вбивство. У четвер уночі вбили жінку. Вони думали, що я могла її знати.

- Ти її знала?

- Ні. Вони помилилися, от і все. - Вона зітхнула. - Вони помилилися.

Кетрін повернула ключ і почувала, як замок із приемним клацанням став на своє місце. Затягнула дверний ланцюжок. Ще одна лінія оборони від незвіданих кошмарів, що чигають за її стінами. Безпечно забарикадувавшись у своїй квартирі, вона роззулася, поклала сумку і ключі від автівки на тумбочку з вишневого дерева, що стояла в передпокої, і босоніж, ступаючи пухнастим білим килимом, пішла до вітальні. Завдяки дивовижній системі центрального кондиціонування у квартирі панувала приємна прохолода. Надворі було тридцять градусів, а в її квартирі температура ніколи не перевищувала двадцяти двох градусів влітку і не падала нижче двадцяти взимку. У житті було стільки невизначено і непевного, що Кетрін щосили намагалася дотримуватись бодай якогось порядку у визначених рамках свого життя. Вона обрала цей дванадцятиповерховий кондомініум[20 - Кондомініум - будинок, у якому квартири належать власникам як приватна власність.] на Коммонвелс-авеню тільки через те, що будівля була новою і мала захищену підземну стоянку. Хоча вона й не була такою колоритною, як червоні цегляні будинки історичної забудови в районі Бек-Бей, але могла гарантувати своїм

мешканцям, що ті не матимуть жодних проблем із електрикою чи водопостачанням, як нерідко бувало в старих будівлях. Кетрін не терпіла жодних непевностей. У її квартирі була ідеальна чистота, і, за винятком кількох кольорових плям, вона надавала перевагу білому кольору в інтер'єрі. Біла канапа, білі килими, біла плитка. Колір чистоти. Ніким неторканої, цнотливої.

У спальні вона роздягнулася, повісила спідницю, відклала блузку, щоб потім здати її в хімчистку. Натягнула широкі штани і шовкову сорочку без рукавів. До моменту, коли вона босоніж зайшла до кухні, Кетрін уже почувалася спокійною, вона знову контролювала своє життя.

Раніше того дня її переповнювали зовсім інші почуття. Після візиту поліцейських її охопила тривога, і до кінця дня вона помічала за собою безглузді помилки. То взяла не той рецепт, то написала в медичній картці не ту дату. Дрібниці, які були для неї наче брижі, що збурюють поверхню, здавалося б, спокійної води, котра насправді десь на глибині вже вирувала. За останні два роки їй майже вдалося витіснити зі своєї голови думки про те, що з нею сталося в Саванні. Час від часу, без попередження, з'являлися якісь спогади, образи, що різали, наче ножем, але їй завжди вдавалося втекти від них, мигцем переключити увагу на інші думки. Та сьогодні вона не змогла втекти від тих споминів. Сьогодні їй не вдалося вдати, ніби Саванні ніколи не було у її житті.

Плитка на підлозі холодила її ноги. Вона приготувала собі «викрутку» з невеликою кількістю горілки і потягувала її, поки терла пармезан і нарізала помідори, цибулю та зелень. Вона нічого не їла від самого сніданку, й алкоголь вливався прямісінько у її кров. Вона трохи захмеліла, і це відчуття було приємним, розслаблюючим. Її заспокоювало рівномірне постукування ножа по дерев'яній дошці, аромат свіжих трав і часнику. Така собі кулінарна терапія.

За вікном її кухні Бостон скидався на перегрітий казан, заповнений автівками і роздратованими пасажирями, але тут, заховавшись за склом, Кетрін неспішно обсмажила на оливковій олії помідори, налила собі трохи червоного вина і поставила на плиту каструлю з водою для спагеті. З кондиціонера зі свистом виривалося прохолодне повітря.

Вона поставила на стіл спагеті, салат і вино і взялася за їжу під музику Дебюссі[21 – Клод Ашіль Дебюссі – французький композитор, піаніст, диригент і музичний критик.], що лунала з програвача. Незважаючи на голод і ретельність, з якою вона готувала вечерю, їжа чомусь не мала смаку. Вона насилу запихала її в себе, але їжа ставала їй в горлі, ніби вона ковтала щось гливе. Навіть другий келих вина не зміг звільнити її від цього відчуття. Кетрін опустила виделку і глянула на свою недоїдену вечерю. Музика наростала, накривала її розкотистими хвилями.

Вона обхопила обличчя долонями. Спершу не було чути ні звуку. Наче її горе так довго ховалося в закоркованій пляшці, що тепер його годі було звідти випустити. Аж раптом з її уст зірвався стогін, тихенький, ледь чутний. Вона перевела подих – і з її горла вирвався крик, вихлюпнувся весь той біль, який вона носила в собі ці два роки. Вибух емоцій налякав її, бо вона вже не могла їх стримати, вона й сама не могла збагнути, яких глибин сягав її біль, не знала, чи він коли-небудь зникне. Вона кричала, доки не

охрипла, доки легені не надірвалися від натуги. Вона плакала, і схлипування губилися в стінах її герметично замкненої квартири.

Нарешті, коли вже скінчилися сльози, Кетрін лягла на канапу і миттєво поринула в глибокий змучений сон.

Вона раптово прокинулася у цілковитій темряві. Серце гупало в грудях, сорочка промокла від поту. Їй причувся якийсь шум? Тріскання скла, чиїсь кроки? Може, саме це й вирвало її з такого глибокого сну? Вона не сміла поворухнутися, боялася пропустити найменший звук чиеїсь присутності.

У вікнах пропливали вогні автовок. На мить її вітальня посвітліла, а тоді знову поринула в темряву. Кетрін прислухалася до свисту повітря, що вилітало з кондиціонера, до гудіння холодильника на кухні. Нічого дивного. Нічого такого, що могло спричинити напад такого всепоглинаючого жаху.

Вона сіла, зібрала всю свою сміливість й увімкнула лампу. Уявні жахіття розчинилися в м'якому світлі, що заповнило кімнату. Кетрін підвелася з канапи і пройшла усіма кімнатами, вмикаючи світло, перевіряючи шафи. Мозок підказував їй, що ніхто не міг проникнути до її квартири, оснащеної сучасною системою сигналізації, міцними замками і щільно зачиненими вікнами. Тут вона була у безпеці. Та вона не могла заспокоїтись, доки не провела цю перевірку, доки не оглянула всі темні закутки. І лише пересвідчившись, що їй нічого не загрожує, Кетрін дозволила собі полегшено видихнути.

Годинник показував пів на одинадцять. Середа. «Мені потрібно з кимось поговорити. Сьогодні я не зможу впоратися з цим сама».

Вона сіла за стіл, увімкнула комп'ютер і дивилась, як засвітився екран. Він був її рятівним колом, її психологом – ця купа переплечених дротів і шматків пластмаси була єдиним безпечним слухачем, з яким вона могла поділитися своїм болем.

Вона ввела свій нікнейм CCORD, з'єдналася з Інтернетом, поклацала мишкою, надрукувала кілька слів і перейшла на сторінку приватного чату з нехитрою назвою «womanhelp»[22 – Womanhelp – можна перекласти як «жіноча допомога» (англ.)].

Там уже було з півдесятка знайомих нікнеймів. Безликі, незнайомі жінки, усі вони тягнулися до цієї безпечної анонімної інтернет-гавані. Якийсь час Кетрін сиділа і спостерігала, як екраном пробігають повідомлення. У її голові лунали зранені голоси жінок, яких вона ніколи не зустрічала, хіба тільки в цьому віртуальному чаті.

LAURIE45: То що ти зробила?

VOTIVE: Я сказала йому, що не готова. Мене досі переслідують спогади. Я сказала йому, що, якщо йому не байдуже до моїх почуттів, він має зачекати.

HBREAKER: Молодчина.

WINKY98: Не дозволяй йому квапити тебе.

LAURIE45: І що він на це сказав?

VOTIVE: Він сказав, що мені просто треба ЗАБУТИ ПРО ЦЕ. Ніби я якась занудна плаксійка, чи щось таке.

WINKY98: Чоловіків теж треба гвалтувати!!!

HBREAKER: Я змогла пережити це аж через два роки.

LAURIE45: А я трохи більше, ніж за рік.

WINKY98: Чоловіки тільки й думають, що про свої члени. Весь їхній світ крутиться навколо них. Все, чого вони прагнуть, – задовольнити цю ШТУКОВИНУ.

LAURIE45: Ой. Бачу тебе сьогодні хтось не на жарт розізлив, Wink.

WINKY98: Може, й так. Іноді мені здається, що Лорена Боббіт[23 – Лорена і Джон Боббіти – подружжя, яке стало відомим після того, як у 1993 році жінка у відповідь на насильство з боку свого чоловіка відрізала його статевий орган. Їх судили за звинуваченнями у взаємному насильстві й обох виправдали.] мала рацію.

HBREAKER: Wink уже витягає свого ножа!

VOTIVE: Мені здається, він не захоче чекати. Я думаю, що він мене кине.

WINKY98: Ти варта того, щоб тебе чекали. Ти ВАРТА ТОГО!

Минуло кілька секунд, більше ніхто не писав. Тоді:

LAURIE45: Привіт, CCord. Рада знову тебе бачити.

Кетрін почала друкувати.

CCORD: Я бачу, що ми знову обговорюємо чоловіків.

LAURIE45: Ага. І чого це ми ніяк не можемо облишити цю набридливу тему?

VOTIVE: Тому що вони завдають нам болю.

Повисла ще одна тривала пауза. Кетрін глибоко вдихнула і написала.

CCORD: У мене був поганий день.

LAURIE45: Розкажи, СС. Що сталося?

Кетрін майже чула щебетання жіночих голосів, у повітрі витало їхнє тихеньке, заспокійливе шепотіння.

CCORD: Сьогодні в мене трапився напад паніки. Я вдома, замкнена на всі замки, де ніхто не зможе мене скривдити, але тривога не минає.

WINKY98: Не дозволяй йому перемогти. Не дозволяй йому ув'язнити тебе у твоєму власному домі.

CCORD: Занадто пізно. Він уже ув'язнив мене. Тому що сьогодні я збагнула жахливу річ.

WINKY98: Яку?

CCORD: Зло не помирає. Ніколи. Воно лише міняє обличчя, міняє імена. Те, що воно торкнулося нас одного разу, зовсім не означає, що воно не скривдить нас ще раз. Блискавка може двічі вдаряти в те саме місце.

Більше ніхто не писав. Їй ніхто не відповів.

«Хай якими обережними ми будемо, злу відомо, де ми живемо, – подумала Кетрін. – Воно знає, як нас знайти».

Крапля поту сповзла їй по спині.

«Я відчуваю його зараз. Воно наближається».

«Ніна Пейтон нікуди не ходить, ні з ким не бачиться. Вона вже кілька тижнів не була на роботі. Сьогодні я зателефонував до її офісу в Брукліні, де вона працює торговим представником, і співробітниця сказала мені, що не знає, коли вона вийде на роботу. Вона нагадує мені пораненого звіра, що сховався до своєї нори і затемна боїться навіть висунутись звідти. Вона знає, що чигає на неї вночі, те зло уже торкнулося її, і навіть зараз вона відчуває, як воно, ніби туман, просочується крізь стіни її будинку. Штори щільно закриті, але тканина тонка, і я бачу, як вона ходить усередині. Вона згорблена, руки схрещені на грудях, наче її тіло згорнулося всередину. Вона ходить вперед-назад, її рухи уривчасті, механічні.

Вона перевіряє замки на дверях, засівки на вікнах. Намагається відгородитися від темряви.

Мабуть, усередині того невеличкого будинку страшенно спекотно. Ніч парує, а крізь її вікна не видно жодного кондиціонера. Вона весь вечір була вдома, із зачиненими вікнами, хоча надворі задуха. Я уявляю, як вона обливається потом, потерпає від денної спеки, яка не припиняється навіть уночі, як вона прагне впустити всередину хоч трішки свіжого повітря, але боїться, що разом з повітрям впустить щось іще.

Вона знову проходить повз вікно. Зупиняється. Затримується в озерці світла. Раптом вона розпинає штори і простягає руку, щоб відчинити засувку. Підіймає вікно. Стоїть перед ним, жадібно ковтає свіже повітря. Вона врешті-решт здалася під натиском спеки.

Немає нічого приємнішого для мисливця, ніж запах пораненої здобичі. Я майже відчуваю, як він тягнеться від її вікна, запах закривавленої жертви, оскверненої плоті. Вона вдихає нічне повітря, а я вдихаю її запах. Її страх.

Мое серцебиття пришвидшується. Я запихаю руку до сумки, погладжую свої інструменти. Навіть сталь тепліє під моїм дотиком.

Вона з ляскотом зачиняє вікно. Кілька глибоких ковтків свіжого повітря – це все, на що вона намілилась, і тепер буде й далі нидіти у своєму маленькому задушливому будиночку.

За якийсь час я змиряюся з розчаруванням і йду геть, залишаючи її знемагати у тій перегрітій спальні.

Завтра, подекуть, буде ще спекотніше».

5

– Цей злочинець – типовий пікерист, – сказав доктор Лоренс Цукер. – Це той, хто використовує ніж для сексуального задоволення. Пікеризм – це проколювання або різання, або будь-який інший вид проникнення в шкіру за допомогою гострого предмета. Ніж – це фалічний символ, який замінює чоловічий статевий орган. Замість того, щоб здійснювати звичний статевий акт, наш убивця отримує задоволення від того, що завдає своїм жертвам болю, мучить їх. Його розпалює влада. Необмежена влада над життям і смертю.

Детектив Джейн Ріццолі була не з лякливих, але навіть їй ставало моторошно в присутності доктора Цукера. Він скидався на блідого і незграбного Джона Малковича[24 – Джон Малкович – американський актор, продюсер і режисер.], а його голос, що звучав як шепіт, можна було прийняти за жіночий. Поки він говорив, його пальці постійно рухалися і звивалися. Він не був копом. Він був кримінальним психологом з Південно-Східного університету і консультував бостонську поліцію. Ріццолі якось доводилося працювати з ним під час розслідування одного вбивства, і вже тоді в неї були мурашки від його присутності. І не лише через його вигляд, але й через те, як він щосили намагався проникнути в мозок убивці, та очевидне задоволення, яке

він отримував від оглядин того демонічного світу. Він насолоджувався цими мандрами. Вона майже чула те підсвідоме задоволення в його голосі.

Ріццолі роззирнулася конференц-залом, оглянула чотирьох інших детективів, загадуючись про себе, чи когось із них теж лякає цей дивакуватий психолог, але їй вдалося розгледіти тільки їхню втому і кількаденну щетину.

Вони всі страшенно втомилися. Вона й сама вчора спала якихось чотири години. Сьогодні вранці прокинулася вдосвіта, і її мозок одразу ж переключився на четверту передачу, перебираючи міради картинок і голосів. Справа Елени Ортіз так глибоко проникла в її підсвідомість, що навіть уві сні Ріццолі розмовляла з жертвою, нехай і про якісь безглузді речі. Не було ніяких надприродних відкриттів, ніяких підказок з потойбіччя, лишень картинки, викликані в її уяві посмикуванням мозкових клітин. Утім, для Ріццолі ті сни все одно мали значення. Вони показували, якою важливою була для неї ця справа. Бути головним детективом розслідування, яке набуло загального розголосу, – це можна було порівняти з ходінням по канату без страхування. Затримаєш злочинця – і всі аплодуватимуть. Оступишся – і весь світ спостерігатиме за твоїм падінням.

А її справа таки набула розголосу. Два дні тому перші шпальти місцевих газет рясніли заголовком: «Хірург знову ріже». Завдяки «Бостон Глоуб» їхній убивця отримав прізвисько, і тепер навіть копи називали його Хірургом.

На Бога, та вона була готова ступити на канат, готова піти на ризик – або зійти на п'єдестал, або упасти донизу і розбити всі свої сподівання. Минулого тижня, коли зайшла до квартири Елени Ортіз як головний детектив, вона одразу збагнула, що ця справа може зробити їй кар'єру. Вона понад усе прагнула показати себе.

Як швидко все помінялося.

За день її справа розрослася до великого розслідування, яким тепер керував начальник відділу лейтенант Маркетт. Справу Елени Ортіз об'єднали з нерозкритим убивством Діани Стерлінг, а команда детективів збільшилася до п'яти осіб: окрім самого Маркетта, до неї входили Ріццолі та її напарник Баррі Фрост, Мур і його кремезний напарник Джеррі Сліпер, а п'ятим детективом був Даррен Кроу. У їхній команді Ріццолі була єдиною жінкою. Насправді ж, вона була єдиною жінкою у всьому відділі розслідування убивств, і деякі чоловіки ніколи не давали їй про це забути. Вона була в нормальних відносинах з Баррі Фростом, хоча іноді її й дратував його постійний оптимізм. Джеррі Сліпер був занадто флегматичним, аби когось небудь розлютити, та й його самого було не так уже й легко вивести з рівноваги. А щодо Мура... вона мала визнати, що, всупереч своїй початковій настороженості, він таки починав їй подобатись, і вона справді поважала його за спокій та послідовність у роботі. Та найважливіше, що він, здавалося, теж її поважав. Завжди, коли вона щось говорила, Ріццолі була впевнена, що Мур слухає.

А от із п'ятим копом їхньої команди, Дарреном Кроу, у неї були проблеми. Великі проблеми. Він сидів за столом навпроти неї, на його засмаглому обличчі була вже звична ехидна посмішка. Вона виросла з такими хлопцями,

як він. Хлопцями з горою м'язів і купою подружок. І неабияким самолюбством.

Вони з Кроу зневажали одне одного.

На стіл поклали стос паперів. Ріццолі взяла копію і побачила, що це психологічний портрет убивці, який щойно склав доктор Цукер.

– Знаю, дехто з вас вважає, що мої висновки взяті з неба, – сказав Цукер. – Отож дозвольте пояснити мої міркування. Про нашого злочинця ми знаємо таке. Він проникає до помешкань своїх жертв крізь відчинене вікно. Він робить це пізно вночі, десь між дванадцятою і другою. Він зненацька нападає на жертву в ліжку. Одразу ж присипляє її хлороформом. Роздягає. Знерухомлює, прив'язуючи руки і ноги скотчем до ліжка. Закріплює тіло, прив'язуючи до ліжка ще й стегна і талію. Тоді заклеює їй рота. Цілковитий контроль – ось чого він досягає. Коли за якийсь час жертва опритомнює, вона не може рухатись, не може кричати. Її ніби паралізовано, але в той же час вона при тямі і добре розуміє, що з нею станеться. А те, що стається потім, без сумніву можна назвати найстрашнішим у житті кошмаром. – Голос Цукера став монотонним.

Що жажливішими ставали деталі, то тихішим робився його голос, і всі нахилилися вперед, щоб розчути слова.

– Убивця починає різати, – продовжив Цукер. – Як свідчить протокол розтину, він не поспішає. Він дуже ретельний. Він розрізає нижню частину живота, шар за шаром. Спершу шкіру, тоді підшкірний жир, фасцію і м'язи. Для контролю кровотечі він використовує хірургічний шов. Він знаходить і вирізає тільки потрібний йому орган. Більше нічого. А потрібна йому матка.

Цукер оглянув детективів за столом, відзначаючи їхню реакцію. Його погляд зупинився на Ріццолі, єдиній людині в цій кімнаті, у кого був той орган, про який він говорив. А вона втупилась у нього, обурена, що він витріщився на неї лише через її стаття.

– Що ці відомості розказують нам про вбивцю, детективе Ріццолі?

– Він ненавидить жінок, – сказала вона. – Він вирізає те єдине, що робить їх жінками.

Цукер кивнув, і вона здригнулася від його посмішки.

– Саме це Джек-Різник зробив із Енні Чепмен. Забираючи матку, він позбавляє жінку її природи. Забирає її силу. Йому не потрібні прикраси чи гроші. Йому потрібна одна-єдина річ, і, забравши свій сувенір, він може переходити до фінальної сцени. Але перед тим він робить паузу, щоб отримати ще більше задоволення. Розтин обох жертв показує, що на цьому моменті він зупиняється. Можливо, минає година, а за цей час його жертва продовжує повільно стікати кров'ю. Черевну порожнину заповнює кров. Що він робить у цей час?

– Отримує задоволення, – тихим голосом припустив Мур.

- Ти маєш на увазі, мастурбує? - запитав Даррен Кроу з притаманною йому грубістю.

- Ні на одній сцені злочину не знайдено слідів еякуляту, - зауважила Ріццолі.

Кроу кинув на неї погляд з натяком «яка ж ти у нас розумниця».

- Відсутність е-я-ку-ля-ту, - сказав він, навмисне із сарказмом наголошуючи кожен склад, - зовсім не виключає мастурбації.

- Я не думаю, що він мастурбував, - сказав доктор Цукер. - Цей убивця не дозволив би собі втратити контроль над ситуацією в чужому для нього середовищі. Мені здається, що він чекає, доки добереться до безпечного місця, і вже там дозволяє собі отримати сексуальне задоволення. Усі деталі сцени злочину чітко вказують на контроль. Коли він доходить до фінального акту, то виконує його впевнено, владно. Він розсікає горло жертви одним глибоким порізом. А тоді здійснює свій останній ритуал.

Цукер сів до свого портфеля, вийняв дві фотографії сцен злочину і поклав їх на стіл перед детективами. На першому знімку була спальня Діани Стерлінг, на другому - Елени Ортіз.

- Він акуратно складає їхні піжами і кладе поряд з тілами. Ми точно знаємо, що він складає одяг уже після вбивства, бо плями від крові виявлено на внутрішніх складках.

- Навіщо він це робить? - запитав Фрост. - Який тут символізм?

- У цьому теж проявляється контроль, - сказала Ріццолі.

Цукер кивнув.

- Без сумніву. Цим ритуалом він демонструє свій контроль над ситуацією. Але, в той же час, цей ритуал контролює його. Це імпульс, якому він не може протистояти.

- А що, якби хтось завадив йому зробити це? - запитав Фрост. - Приміром, якби хтось налякав його і він не встиг закінчити ритуал?

- Це б його роздратувало і розлютило. І може, навіть змусило б негайно розпочати пошуки нової жертви. Але поки що йому завжди вдавалося закінчити ритуал. І кожне вбивство приносило йому достатньо задоволення, якого вистачало на довгий час. - Цукер оглянув присутніх. - Це найгірший тип злочинців з усіх, із ким нам доводилося мати справу. Він дочекався цілий рік до наступного вбивства - це надзвичайно рідкісне явище. Це означає, що він може місяцями жити без своїх полювань. Ми можемо щосили розшукувати його, а він тим часом терпляче вичікуватиме свою наступну жертву. Він дуже обережний. Організований. Залишає небагато зачіпок, якщо взагалі їх залишає. - Він глянув на Мура, очікуючи підтвердження своїх слів.

- Ні на одній зі сцен злочину ми не виявили відбитків пальців чи матеріалів для проведення аналізу ДНК, - озвався Мур. - Усе, що ми

знайшли, – одну волосину в рані Ортіз. І кілька темних волокон поліестеру на віконній рамі.

– Наскільки я зрозумів, свідків теж немає.

– У справі Стерлінг ми опитали тисячу триста людей. У справі Ортіз на сьогодні опитано сто вісімдесят осіб. Ніхто не бачив убивцю. Ніхто не помічав, аби хтось стежив за жертвами.

– Але в нас було три зізнання, – додав Кроу. – Невідомі з вулиці самі прийшли до відділку. Ми вислухали їхні свідчення і послали куди подалі. – Він засміявся. – Психи.

– Наш убивця не божевільний, – зауважив Цукер. – Припускаю, що він здається цілком нормальним. Я думаю, що це білий чоловік, близько тридцяти чи трохи за тридцять. Доглянутий, з середнім рівнем інтелекту. Найімовірніше, має гарну освіту, можливо, закінчив коледж або навіть університет. Дві сцени злочину лежать за милю одна від одної, а вбивства було здійснено в той час, коли на вулицях уже немає громадського транспорту. А це означає, що він має авто. Його автівка чиста і в гарному стані. Швидше за все, у нього не було жодних психічних розладів у минулому, хіба що якісь проблеми з поліцією у підлітковому віці, скажімо, за крадіжку чи підглядання. Якщо він працює, то на такій роботі, яка вимагає розуму і ретельності. Ми знаємо, що він планує свої дії – це пояснюється тим фактом, що він має при собі інструменти: скальпель, шовний матеріал, скотч, хлороформ. А також якийсь контейнер для транспортування свого «сувеніра». Це може бути навіть пластиковий пакет на застібці. Він працює в галузі, що вимагає уваги до деталей. Оскільки у нього, без сумніву, є знання анатомії, а також певні хірургічні навички, імовірно, що ми маємо справу з медиком.

Ріццолі та Мур презирнулися, обое вражені тією ж думкою: у Бостоні чи не найбільше лікарів на душу населення, ніж у будь-якому іншому місті.

– Він розумний, – продовжив Цукер, – а отже, знає, що ми будемо вести спостереження за місцями злочинів. І він чинитиме опір бажанню повернутися. Але це бажання є, тому варто й далі вести спостереження за квартирою Ортіз, принаймні найближчим часом. А ще він доволі обережний у тому плані, що не обирає жертв, які мешкають з ним в одному районі. Його радше можна назвати «мандрівником», а не «мародером». Він ползе за межами свого району. Поки ми не отримаємо більше відомостей, я, на жаль, не зможу визначити навіть приблизних географічних координат його перебування. Я не можу вказати, на які саме частини міста вам потрібно звернути увагу.

– Яка кількість даних вам потрібна? – запитала Ріццолі.

– Як мінімум п'ять локацій.

– Тобто, вам потрібно п'ять убивств?

– Програма з визначення географічних координат перебування злочинців, якою я користуюся, потребує не менше п'яти локацій, щоб видати бодай якусь ймовірну інформацію. Я опрацьовував програмою і чотири локації, й інколи можна отримати точний результат навіть за таких умов, однак це буває вкрай

рідко. Нам треба більше відомостей про його пересування. Про місця, у яких він полює, куди його тягне. Кожен убивця здійснює злочини в рамках своєї зони комфорту. Вони полюють, як м'ясоїдні тварини. У них є своя територія, свої «рибні місця», де вони шукають здобич. – Цукер оглянув детективів за столом, їхні зовсім не вражені обличчя. – У нас недостатньо інформації про цього убивцю, ще зарано робити якісь висновки. Тому варто зосередитися на його жертвах. Ким вони були, чому він обрав саме їх.

Цукер знову потягнувся до свого портфеля і вийняв дві папки – одну з написом «Стерлінг», іншу з написом «Ортіз». Дістав з десяток фотографій і розклав їх на столі. На знімках були зображені обидві жінки ще за життя, серед них траплялися і дитячі фотографії.

– Деякі з цих фотографій ви раніше не бачили. Я попросив їх у родичів жінок, щоб ми могли ознайомитись із їхнім життям. Роздивіться їхні обличчя. Спробуйте здогадатися, якими людьми вони були. Чому вбивця обрав саме їх? Де він міг їх бачити? Що в них було такого, що привернуло його увагу? Сміх? Усмішка? А може, те, як вони ходили?

Він почав читати з роздруківки.

– Діана Стерлінг, тридцять років. Блондинка, блакитні очі. Зріст п'ять футів[25 – Фут – британська й американська міра довжини, приблизно дорівнює 30 см.] сім дюймів[26 – Дюйм – британська й американська міра довжини, приблизно дорівнює 2,5 см.], вага сто двадцять п'ять фунтів[27 – Фунт – британська й американська одиниця виміру ваги, приблизно дорівнює 450 г.]. Професія: туристичний агент. Місце роботи: вулиця Ньюбері. Місце проживання: вулиця Мальборо в районі Бек-Бей. Випускниця коледжу Сміт. Обое її батьків адвокати, які мешкають в Коннектикуті в будинку вартістю два мільйони доларів. Хлопці: на час смерті ні з ким не перебувала в стосунках.

Він відклав аркуш і взяв інший.

– Елена Ортіз, двадцять два роки. Латиноамериканка. Чорне волосся, карі очі. Зріст п'ять футів два дюйми, вага сто чотири фунти. Професія: продавець у сімейній квітковій крамниці в Південному районі. Місце проживання: квартира в Південному районі. Освіта: закінчила середню школу. Все життя прожила у Бостоні. Хлопці: на час смерті ні з ким не перебувала в стосунках.

Цукер підняв голову.

– Дві жінки, що жили в одному місті, але крутилися в зовсім різних світах. Робили покупки в різних крамницях, їли в різних ресторанах, не мали спільних друзів. Як наш убивця натрапив на них? Де він знайшов їх? Вони не лише різняться між собою, вони відрізняються від типових жертв сексуального насильства. Більшість злочинців нападають на вразливих членів суспільства. Повій або тих, хто полюбає їздити автостопом. Як і м'ясоїдні хижакі, вони нападають на тих, хто загубився десь у самому хвості отари. То чому він обрав саме цих двох жінок? – Цукер похитав головою. – Я не знаю.

Ріццолі глянула на фотографії, розкидані на столі, і її увагу привернуло зображення Діани Стерлінг. Дівчина зі сліпучою усмішкою, новоспечена випускниця коледжу Сміт у мантиї й академічній шапочці. «Золота» дівчинка. «Цікаво, як це, бути „золотою“ дівчинкою», – подумала Ріццолі. Вона й гадки не мала. Молодша сестра двох сильних і вродливих братів, вона завжди відчувала їхнє презирство і постійно боролася за своє право належати до їхньої компанії. А от Діана Стерлінг з її аристократичними вилицями і лебединою шиєю, звісно, не могла знати, як це, коли завжди відштовхують, коли не приймають до свого кола. Їй, безперечно, ніколи не доводилося відчувати чужої байдужості.

Погляд Ріццолі затримався на золотому кулоні, що висів на шиї Стерлінг. Вона взяла фотографію і придивилася. Відчуваючи, як дедалі швидше б'ється серце, вона оглянула присутніх, аби перевірити, чи хтось із копів заприпитив те, що побачила вона, але жоден з них не дивився на знімки чи на неї. Усі звернули погляди на доктора Цукера.

Він розгорнув карту Бостона. Серед павутини міських вулиць виділялися дві заштриховані зони. Одна позначала Бек-Бей, інша – Південний район.

– Це відомі нам місця діяльності обох жертв. Райони, у яких вони мешкали і працювали. Усі ми схильні займатися нашими щоденними справами в знайомих нам місцевостях. У нас, кримінальних психологів, навіть побутує приказка: «Куди ми йдемо, залежить від того, що ми знаємо, а те, що ми знаємо, залежить від того, куди ми йдемо». Це стосується і жертв, і злочинців. На цій карті ви можете бачити два окремі світи, у яких існували ці жінки. Вони не накладаються один на одного. Немає жодної точки, у якій би перетиналися їхні життя. І саме це найбільше збиває мене з пантелику. Адже це і є ключем до розгадки нашої справи. Який зв'язок між Стерлінг та Ортіз?

Ріццолі знову глянула на фото. На золотий кулон, що висів на шиї Діани. «Я можу помилятися. Я не можу робити припущень, доки не буду цілком упевнена, бо тоді Даррен Кроу отримає ще один привід насміхатися з мене».

– Вам відомо, що в цій справі є ще одне відгалуження? – запитав Мур. – Лікар Кетрін Корделл.

Цукер кивнув.

– Жертва, яка вижила після нападу в Саванні.

– Деякі подробиці про манеру вбивства Ендрю Капри ніколи не повідомляли громадськості. Приміром, використання ним хірургічних швів. Складання піжами своєї жертви. А наш убивця відтворює всі ці деталі.

– Убивці іноді спілкуються між собою. Це у них таке збочене братерство.

– Але Капра вже два роки як мертвий. Він не може ні з ким спілкуватися.

– А може, він ще за життя розказував нашому убивці всі страхітливі подробиці своїх злочинів. Я сподіваюся, що все було саме так. Тому що інші варіанти виглядають значно гірше.

– Або наш убивця мав доступ до бази даних поліції Саванни, – сказав Мур.

Раптом запала тиша. Ріццолі не змогла втриматись і обвела поглядом своїх колег – усі вони були чоловіками. Вона подумала про тип чоловіків, яких притягує робота в поліції. Такий чоловік любить силу і владу, зброю і посвідчення, яке дає йому повноваження. Можливість контролювати інших. «Саме те, чого прагне наш убивця».

Коли нарада закінчилася, Ріццолі зачекала, поки інші детективи вийдуть, і підійшла до доктора Цукера.

– Можна взяти цю фотографію? – запитала вона.

– Чи можу я поцікавитись, навіщо?

– Маю деякі підозри.

Цукер показав їй свою моторошну посмішку в стилі Джона Малковича.

– Не хочете поділитися?

– Я ні з ким не ділюся своїми підозрами.

– Погана прикмета?

– Захищаю свою територію.

– Але ж у нас командне розслідування.

– Дуже цікава річ, це командне розслідування. Щоразу, коли я ділюся своїми підозрами, хтось інший їх привласнює й отримує всю славу. – З фотографією в руці вона вийшла за двері й одразу пошкодувала про свої останні слова. Але ж її цілими днями дратували колеги-чоловіки, насмішки й ущипливі слова доповнювали загальну картину їхньої неприязні. Останньою краплею стало опитування сусідки Елени Ортіз, яке вона проводила разом з Дарреном Кроу. Він постійно перебивав її, щоб поставити свої запитання. Коли вона виштовхала його за двері і зробила зауваження стосовно поведінки, Кроу відповів їй типовою чоловічою образою:

– Я так бачу, настали «ці дні».

Е ні, вона не збиралася розказувати всім про свої підозри. Якщо вони виявляться хибними, то ніхто не буде з неї сміятися. А якщо виправдаються, вона заслужено отримає своє визнання.

Вона повернулася на робоче місце і сіла за стіл, щоб уважніше роздивитися випускне фото Діани Стерлінг. Шукаючи збільшувальне скло, вона раптом зачепилась поглядом за пляшку мінеральної води, яка завжди стояла на її столі, і закипіла від люті, коли побачила, що було всередині.

«Не реагуй, – сказала про себе Ріццолі. – Не показуй, що це тебе зачепило».

Проігнорувавши пляшку з водою і той огидний предмет, який плавав усередині, вона розглядала в збільшувальне скло шию Діани Стерлінг. У приміщенні було надивовижу тихо. Вона майже відчувала на собі погляд Даррена Кроу, який тільки й чекав, коли вона вибухне.

«Не дочекаєшся, падлюко. Цього разу я триматиму себе в руках».

Вона зосередилася на кулоні Діани. Ріццолі ледь не оминула його, бо спершу її увагу привернуло обличчя жінки, ці її неперевершені вилиці й витончено вигнуті брови. А зараз вона розглядала два підвіски на тоненькому ланцюжку. Одна з них мала форму замка, інша – невеличкого ключа. «Ключ до серця», – подумала Ріццолі.

Вона переглянула папери, що лежали на столі, і знайшла серед них фотографії зі сцени злочину у квартирі Елени Отріз. З допомогою збільшувального скла вона оглянула тіло жертви. Під шаром засохлої на шиї крові їй вдалося розгледіти золотий ланцюжок. Обриси підвісок були нечіткі.

Вона взяла телефон і набрала номер кабінету патологоанатома.

– Доктора Тірні не буде до кінця дня, – сказала його секретарка. – Чим я можу вам допомогти?

– Я щодо розтину, який він проводив минулої п'ятниці. Елена Отріз.

– Так?

– Коли її привезли до моргу, жертва мала на шиї якусь прикрасу. Вона досі у вас?

– Хвилиночку, зараз перевірю.

Ріццолі чекала, постукуючи олівцем по столі. Пляшка води була прямісінько перед очима, але вона щосили намагалась її не помічати. Її лютъ поступилася місцем запалу, азарту мисливця.

– Детективе Ріццолі?

– Я тут.

– Особисті речі забрали її родичі. Пару золотих сережок, кулон на ланцюжку і перстень.

– Хто розписався за отримання?

– Анна Гарсія, сестра жертви.

– Дякую. – Ріццолі поклала слухавку і глянула на свій годинник. Анна Гарсія жила аж у Денвері, а це означало, що доведеться їхати до неї в годину пік...

– Ви не знаєте, де Фрост? – запитав Мур.

Ріццолі підняла голову, заскочена зненацька його появою біля свого столу.

– Ні, не знаю.

– Його не було в офісі?

– Я не тримаю хлопця на повідку.

Обое якийсь час мовчали. Тоді він запитав:

– Що це таке?

– Фотографії зі сцени злочину у квартирі Ортіз.

– Ні, ця штука у вашій пляшці.

Вона знову глянула на нього і побачила, що він насупився.

– А на що воно схоже? Це чортів тампон. У когось із присутніх ексклюзивне почуття гумору. – Вона подивилася прямісінько на Даррена Кроу, який засміявся в кулак і відвернувся.

– Я подбаю про це, – сказав Мур і взяв пляшку.

– Агов! Агов! – вигукнула Ріццолі. – Чорт забирай, Мур. Нічого не чіпайте!

Він зайшов до кабінету лейтенанта Маркетта. Крізь скляну перегородку вона бачила, як Мур поставив на його стіл пляшку з тампоном. Маркетт повернувся і глянув у бік Ріццолі.

«Знову те саме. Тепер вони скажуть, що це стерво не розуміє жартів».

Вона схопила свою сумку, згребла фотографії й вийшла з офісу.

Вона вже дійшла до ліфта, коли її гукнув Мур:

– Ріццолі?

– Заради Бога, не треба за мене заступатися! – гаркнула вона.

– Але ж ви нічого не робили. Просто сиділи з тою... з тою штукою на столі.

– Тампон. Невже так важко сказати це вголос?

– Чому ви сердитесь на мене? Я намагаюся вас захистити.

– Послухайте, Святий Томасе, так завжди з жінками в цьому великому світі. Я пишу скаргу, а потім мене за це ще й вичитують. У мою особову справу заносять догану. «Не ладнає в чоловічому колективі». Якщо я знову пожаліюся – кінець моїй репутації. Скиглійка Ріццолі. Слабачка Ріццолі.

– Якщо не пожалієтесь, вважайте, що вони перемогли вас.

– Я вже пробувала. Не спрацювало. Тому, будь ласка, більше не треба заступатися за мене, домовились? – Вона закинула ремінець сумки на плече і зайшла до ліфта.

Тієї миті, коли двері ліфта стулилися, Ріццолі захотілося забрати свої слова назад. Мур не заслуговував на її докори. Він завжди був ввічливим, завжди тримався джентльменом, а вона в пориві люті кинула прізвиськом, яким його нарекли у відділі, прямісінько йому в обличчя. Святий Томас. Коп, який ніколи не переходив межі, ніколи не лаявся, завжди тримав себе в руках.

А ще були трагічні обставини його особистого життя. Два роки тому у його дружини Мері стався внутрішньомозковий крововилив. Півроку вона перебувала в комі, але Мур до останнього дня не опускав рук і все сподівався, що вона одужає. Навіть зараз, коли минуло вже півтора року після її смерті, він, здавалося, досі із цим не змирився. Він досі носив обручку, на його столі досі стояла її фотографія. Ріццолі бачила, як розпадалися шлюби стількох поліцейських, як на столах її колег фотографії жінок змінювали одна одну. А на столі Мура завжди була фотографія Мері, на її обличчі навіки застигла усмішка.

Святий Томас? Ріццолі скептично похитала головою. Якщо в цьому світі і були справжні святі, то аж ніяк не серед копів.

Один хотів, щоб він жив, інша хотіла, щоб він помер, і обоє навперебій запевняли, що люблять його більше. Син і донька Германа Гвадовські стояли по обидва боки батькового ліжка і дивилися одне на одного, жоден з них не бажав поступатися.

– Це ж не ти доглядав тата, – сказала Мерилін. – Я готувала йому. Прибирала в його будинку. Щомісяця возила його до лікаря. Коли ти востаннє відвідував його? У тебе завжди була купа важливіших справ.

– Я живу в Лос-Анджелесі, якщо ти забула, – гаркнув Іван. – У мене там бізнес.

– Ти міг би приїхати, бодай раз на рік. Невже це було так важко?

– Я приїхав, як бачиш.

– А, так, Містер Діловитість спустився до нас, щоб усіх врятувати. Раніше тобі було не до таких дрібниць. А зараз ти заявився і чогось тут вимагаєш.

– Я не можу повірити, що ти готова ось так просто його відпустити.

– Я не хочу, щоб він страждав.

– А може, ти хочеш, щоб він припинив спустошувати твій банківський рахунок?

Усі м'язи на обличчі Мерилін напружились.

- Ти справжній мерзотник.

Кетрін більше не могла цього слухати і втрутилася в їхню суперечку:

- Це не місце для таких розмов. Будь ласка, обое покиньте палату.

Якусь мить брат із сестрою в сповненій ворожості тиші міряли одне одного поглядами і вичікували, так, ніби той, хто вийде першим, автоматично зазнає поразки. Тоді Іван пішов до дверей – загрозлива постать у дорогому костюмі. Його сестра, Мерилін, що мала вигляд втомленої хатньої господині з передмістя, якою вона й була, стисла батькову руку і вийшла за братом.

У коридорі Кетрін розказала їм усі невітійні новини.

- Ваш батько перебуває в комі з часу нещасного випадку. У нього відмовляють нирки. Через тривалий діабет робота нирок погіршилась, а травма лише ускладнила ситуацію.

- А скільки шкоди йому завдала операція? – запитав Іван. – Ваша анестезія?

Кетрін уже закипала, але стрималась і спокійно відповіла:

- До нас його доправили без тями. Анестезія тут ні до чого. А от пошкодження тканин спричиняє додаткове навантаження на нирки, а нирки вашого батька й без того відмовляють. До того ж йому діагностували рак простати, який уже поширив метастази в кістки. Навіть якщо він вийде з коми, ця проблема залишиться.

- Ви хочете, щоб ми відмовилися від подальшого лікування, так? – запитав Іван.

- Я просто хочу, щоб ви ще раз подумали про його стан. Тоді, якщо його серце зупиниться, ми не будемо його реанімувати. Ми дамо йому можливість спокійно відійти.

- Ви хочете сказати – дозволимо йому померти.

- Так.

Іван пирхнув.

- Я вам розкажу дещо про мого батька. Він ніколи не здавався. І я не буду.

- Заради Бога, Іване, тут не йдеться про те, хто виграє, а хто програє! – крикнула Мерилін. – Тут ідеться про те, коли відпустити його.

- А ти так квапишся зробити це, чи я помиляюся? – відповів він, повертаючись до сестри. – Перші ознаки труднощів – і маленька Мерилін біжить до тата, який усе вирішить за неї. А знаєш, він ніколи не вирішував моїх проблем.

В очах Мерилін забриніли сльози.

– Справа не в татові, правда ж? Ти поводишся так тільки через те, що хочеш мене перемогти.

– Ні, я лише хочу дати йому шанс поборотися за власне життя. – Іван глянув на Кетрін. – Я хочу, щоб ви зробили для мого батька все можливе. Сподіваюся, ви зрозуміли мене.

Мерилін втирала сльози і дивилася, як її брат ішов геть.

– Як він може казати, що любить його, якщо ніколи його не відвідував? – Вона повернулася до Кетрін. – Я не хочу, щоб мого тата реанімували. Можете записати це до його картки?

Перед Кетрін постала етична дилема, якої боялися всі лікарі. Хоча вона й була на боці Мерилін, останні слова її брата несли в собі чітку погрозу.

– Я не можу змінити процедуру, доки ви з братом не домовитесь, – відповіла вона.

– Він ніколи не погодиться. Ви ж чули його.

– Тоді вам доведеться ще раз з ним поговорити. Переконати його.

– Ви боїтеся, що він подасть на вас до суду, адже так? Саме тому ви не хочете міняти процедуру.

– Я бачу, що він дуже розлютився.

Мерилін сумовито кивнула.

– Ось так він і перемагає. Завжди так.

«Я можу зшити докупити людське тіло, – подумала Кетрін. – Але не можу склеїти цю розбиту сім'ю».

Коли за півгодини вона виходила з лікарні, ще пригадувала ту зустріч, сповнену болю і ворожості. Була п'ятниця, і на неї чекали безтурботні вихідні, однак, повертаючись додому, вона чомусь не відчувала втіхи. Надворі було спекотніше, ніж учора, коли термометр показував за тридцять, і Кетрін прагнула якомога швидше опинитися у власній прохолодній квартирі, сидіти зі склянкою холодного чаю і дивитися канал Discovery.

Вона зупинилася на першому перехресті й чекала, поки спалахне зелене світло, аж раптом її погляд привернув вказівник із назвою вулиці. Вулиця Вустер.

На тій вулиці мешкала Елена Ортіз. Адреса жертви згадувалась у статті «Бостон Глоуб», яку Кетрін врешті-решт примусила себе прочитати.

Загорілося зелене світло. Раптом, невідь-чому, вона звернула на вулицю Вустер. У неї не було жодної причини їхати туди, але щось тягнуло її в той бік. Якось нездорова потреба побачити те місце, куди вразив убивця, побачити будинок, у якому її власні кошмари ожили в житті іншої жінки. Її

руки спітніли, вона відчувала, як пришвидшувався пульс, коли збільшувалися цифри на табличках з номерами будинків.

Вона зупинилася біля будинку Елени Ортіз.

Звичайнісінька будівля, нічого такого, що кричало б про жахиття і смерть. Перед нею був пересічний триповерховий будинок.

Кетрін вийшла з автівки і глянула на вікна горішніх поверхів. Яка квартира належала Елені? Ось ця зі смугастими шторами? Чи, може, та, що захована за густими джунглями вазонів? Вона підійшла до парадного входу і кинула погляд на імена мешканців. Тут було шість квартир. Навпроти квартири 2А імені не було. Елену вже стерли, жертву викреслили зі списку живих. Ніхто не хотів бачити нагадувань про смерть.

За інформацією «Глоуб», убивця потрапив до квартири з допомогою пожежної драбини. Повернувшись на тротуар, Кетрін помітила металеву драбину, прикріплену до бічної стіни будинку, яка виходила на провулок. Вона зробила кілька кроків у бік тінистого провулку і різко зупинилася. Відчула поколювання в потилиці. Озирнулася на вулицю за спиною і побачила, як поряд проїхала вантажівка, недалеко від неї пробігла жінка в спортивному одязі. Парочка сідала до автівки. Жодних причин для тривоги, однак Кетрін ніяк не могла втихомирити німий напад паніки.

Вона повернулася до автівки, замкнула двері й сиділа, стискаючи обома руками кермо, повторюючи про себе: «Усе добре. Усе добре». З кондиціонера виривалося прохолодне повітря, і Кетрін потроху заспокоїлась. Тоді зітхнула і відкинулася на спинку крісла.

Її погляд знову повернувся до будинку Елени Ортіз.

І лише тоді вона помітила автівку, що стояла в провулку. І номерний знак на задньому бампері.

POSEY5.

За мить вона вже нишпорила в своїй сумці, намагаючись знайти візитку детектива. Тремтячими руками вона набрала номер.

Він відповів у діловій манері:

– Детектив Мур.

– Це Кетрін Корделл, – сказала вона. – Ви приходили до мене кілька днів тому.

– Так, докторе Корделл.

– Скажіть, Елена Ортіз їздила на зеленій «Хонді»?

– Перепрощую?

– Мені потрібно знати, який у неї номерний знак.

- Вибачте, але я не розумію..

- Просто скажіть його! - Її різкий наказовий тон вразив Мура.

На іншому кінці дроту запала довга тиша.

- Зараз перевірю, - врешті озвався він. Кетрін чула далекі чоловічі голоси, дзвінки телефонів. Тоді слухавку знову взяв Мур.

- Цей номерний знак виготовлено на замовлення, - сказав він. - Гадаю, він якийсь стосується сімейної квіткової крамниці.

- ПОУЗІ П'ЯТЬ, - прошепотіла вона.

Пауза.

- Так, - підтвердив Мур дивним тихим голосом. Стривожено.

- Коли ви говорили зі мною, кілька днів тому, ви питали, чи знала я Елену Ортіз.

- Ви сказали, що не знали.

Тремтячи, Кетрін важко видихнула.

- Я помилилася.

6

Вона крокувала вперед-назад по приймальні відділення швидкої допомоги, її обличчя було напруженим і блідим, а мідне волосся за плечима скидалося на сплутану лев'ячу гриву. Вона глянула на Мура, що якраз заходив до приймальні.

- Я мала рацію? - запитала вона.

Він кивнув.

- Поузі П'ять - це її нікнейм, який вона використовувала в Інтернеті. Ми перевірили її комп'ютер. А тепер скажіть мені, звідки вам це відомо?

Вона озирнулась метушливою приймальнею і сказала:

- Давайте пройдемо до якоїсь ординаторської.

Кімнатка, у яку вона його привела, нагадувала невеличку темну печеру: без вікон, а з меблів - лише ліжко, стілець і стіл. Та виснаженому лікарю, єдине бажання якого - виспатись, такої кімнатки було цілком достатньо. Двері за ними зачинилися, і Мур побачив, якою маленькою була ця кімнатка насправді, і навіть подумав, чи Кетрін, бува, не почувається ніяково через

цю їхню вимушену близькість. Обое озирнулися навколо, шукаючи, де присісти. Врешті вона опустила на ліжку, а Мур сів на стілець.

– Насправді я ніколи не зустрічала Елену, – озвалася Кетрін. – Я навіть не знала, як її звали. Розумієте, ми перебували в одному й тому ж чаті. Ви знаєте, що таке чат?

– Це ніби живе спілкування через комп'ютер.

– Так. Групки людей, які одночасно перебувають у мережі, можуть поспілкуватися між собою. Однак це приватний чат, лише для жінок. Щоб потрапити туди, потрібно знати паролі. На екрані ви бачите тільки нікнейми. Жодних справжніх імен, жодних облич, усі аноніми. Так ми відчуваємось у безпеці і можемо ділитися своїми таємницями. – Вона зупинилася. – Ви ніколи не спілкувалися у чаті?

– Розмовляти із безликими незнайомцями – гадаю, це не зовсім мое.

– Іноді, – тихенько продовжила вона, – безликий незнайомиць – єдина у світі людина, з якою ви можете говорити.

У цих словах він почув усю глибину її болю, але не знав, що відповісти.

За якусь мить Кетрін глибоко вдихнула і відвела погляд від Мура, зосередившись на своїх руках, складених на колінах.

– Ми зустрічаємося раз на тиждень, у середу, о дев'ятій годині вечора. Я заходжу в Інтернет, обираю сайт, вписую ПТСР, тоді womanhelp. І потрапляю до чату. Я спілкуюся з іншими жінками, друкуючи повідомлення. Наші слова з'являються на екрані, де всі можуть їх бачити.

– ПТСР? Я так розумію, воно розшифровується...

– Посттравматичний стресовий розлад. Буденний медичний термін, який описує те, від чого потерпають учасниці чату.

– Про яку травму йдеться?

Вона підняла голову і глянула йому в очі.

– Згвалтування.

Здавалося, що це слово повисло між ними, самим своїм звучанням електризуючи повітря. Одне жорстоке слово, а відчуття таке, ніби хтось ударив.

– Ви заходите до чату через Ендрю Капру, – ледь чутно сказав Мур. – Через те, що він зробив з вами.

Вона здригнулась і відвела погляд.

– Так, – прошепотіла Кетрін.

Вона знову дивилася на свої руки. Мур спостерігав за нею, а в самого всередині закипала лютя на того, хто зробив це з нею. Адже Капра розтерзав її душу. І Мур раптом замислився над тим, якою Кетрін була до нападу. Лагіднішою, дружелюбнішою? А може, вона завжди цуралася близьких контактів із людьми, наче квітка, скута кригою?

Вона випросталась і продовжила:

– Саме там я і зустріла Елену Ортіз. Звісно, тоді я не знала її справжнього імені. Я бачила тільки її нікнейм, Поузі П'ять.

– Скільки жінок перебуває в цьому чаті?

– По-різному. Деякі зникають. Час від часу з'являється кілька нових імен. У будь-який вечір нас може бути від трьох до десяти.

– Як ви дізналися про цей чат?

– З брошури для жертв зґвалтування. Її роздають у всіх міських жіночих консультаціях і лікарнях.

– То виходить, що всі жінки в чаті – з Бостона або його околиць?

– Так.

– А Поузі П'ять часто бувала в чаті?

– Час від часу заходила, особливо останні два місяці. Вона рідко щось писала, але я бачила її нікнейм на екрані й знала, що вона читає нашу розмову.

– Вона щось казала про своє зґвалтування?

– Ні. Просто була там. Ми писали їй привіти, і вона відповідала на наші привітання. Але нічого не писала про себе. Складалося враження, що вона боялась. Або занадто соромилася, щоб про це розказати.

– Тобто, ви не знаєте напевне, чи її зґвалтували?

– Знаю.

– Звідки?

– Елені Ортіз надавали допомогу в цьому відділенні швидкої допомоги.

Мур здивовано витріщився на неї.

– Ви знайшли запис про її візит?

Кетрін кивнула.

– Я подумала, що після нападу вона потребувала медичної допомоги. Це найближча до її дому лікарня. Тож я перевірила комп'ютерний реєстр. Туди

вносять імена всіх пацієнтів, які потрапляють до відділення. Там було і її ім'я. – Вона підвелася. – Я покажу вам той запис.

Він вийшов за нею до приймальні. Був вечір п'ятниці, і приміщення заповнювали травмовані пацієнти. П'яний любитель святкувати закінчення робочого тижня в барі незграбно прикладав пакет із льодом до побитого обличчя. Неподалік сидів нетерплячий підліток, який не встиг перебігти дорогу на жовте світло. П'ятнична армія покалічених і закривавлених пацієнтів стікалася до приймальні. Лікарня «Пілгрім Медікал Сентер» була однією із найзавантаженіших у Бостоні, і Мур почувався так, ніби потрапив у саме серце хаосу, коли пробирався поміж медсестрами, що сновигали туди-сюди, й оминав каталки і свіжі плями крові на підлозі.

Кетрін привела його до реєстратури – невеличкої кімнати завбільшки з комірчину, всі стіни якої були заставлені стелажми з папками.

– Тут тимчасово зберігаються записи про візити пацієнтів, – пояснила Кетрін. Вона витягла папку із позначкою «7–14 травня». – Для кожного пацієнта, який потрапляє до відділення швидкої допомоги, створюють такий запис. Зазвичай це один аркуш, що містить примітки лікаря і його рекомендації щодо лікування.

– А як щодо медичної картки?

– Якщо це одноразовий прийом, ми не заводимо пацієнту медичну картку. Єдині відомості про нього містяться в цьому записі. З часом усі записи переміщують до загальнолікарняної реєстратури, а тоді сканують і зберігають на дисках. – Вона відкрила папку «7–14 травня». – Ось її запис.

Мур стояв за її спиною і зазиравав через плече. Раптом його увагу відволік запах її волосся, тож йому довелося примусити себе зосередитись на читанні. Прийом відбувся 9 травня о першій годині ночі. Угорі було надруковано ім'я, адресу і контактний телефон пацієнта. Інші записи було зроблено від руки. «Медичні закарлючки», – подумав він, намагаючись розібрати слова, проте йому вдалося прочитати тільки перший абзац, написаний медсестрою:

«22-річна латиноамериканка стала жертвою сексуального насильства дві години тому. Алергій немає, ліків не приймала. Кров'яний тиск 105/170, пульс 100, температура 37,2».

Решту записів годі було розібрати.

– Вам доведеться перекладати мені, – сказав Мур.

Вона повернула голову і глянула на нього, їхні обличчя раптом опинилися так близько одне від одного, що йому перехопило подих.

– Ви не можете розібрати слів? – запитала Кетрін.

– Я можу прочитати сліди від шин і плями від крові. А от лікарський почерк мені не під силу.

– Цей запис зробив Кен Кімбалл. Я впізнаю його підпис.

– Як на мене, це навіть не схоже на англійську.

– Але іншим лікарям тут усе зрозуміло. Просто треба знати скорочення і коди.

– Такого вчать у медичному університеті?

– Еге ж, а ще секретного рукостискання й розшифровування таємних записів.

Було якось дивно обмінюватися жартами на таку похмуру тему, а ще дивніше ці жарти звучали з уст доктора Корделл. То був перший пробіск тієї жінки, яка ховалася від світу у своїй шкаралущі. Тієї жінки, якою вона була до того, як Ендрю Капра зламав її.

– У першому абзаці йдеться про фізичний огляд пацієнта, – пояснила вона. – Кімбалл використовував медичні скорочення. ГВОНГ означає «голова, вуха, очі, ніс і горло». На лівій щоці в неї був синець. Легені чисті, ніяких шумів і стрибків серцевого ритму.

– Це означає?..

– Усе в нормі.

– А лікар не міг просто написати: «Серце в нормі»?

– А чому копи замість «транспортний засіб» не кажуть просто «автівка»?

Він кивнув.

– Зрозумів.

– Живіт плоский, м'який, без органомегалії[28 – Органомегалія – аномальне збільшення внутрішніх органів.]. Іншими словами...

– Усе в нормі.

– А ви схоплюєте на льоту. Далі він описує... огляд органів малого таза. Тут є відхилення від норми. – Вона затнулась, а коли знову заговорила, її голос був тихий, без найменшого натяку на попередню жартівливість. Кетрін перевела подих, ніби збираючи всю свою сміливість, щоб продовжити. – У піхві була кров. Подряпини і синці на стегнах. Розрив піхви свідчить про те, що це був насильницький статевий акт. На цьому, пише доктор Кімбалл, він припинив огляд.

Мур зосередився на останньому абзаці. Його він міг прочитати, бо там не було медичних скорочень.

«Пацієнтка стривожилась. Не дозволила взяти на аналіз ДНК гвалтівника. Відмовилась від складання акту про згвалтування і подальшого огляду. Після здачі аналізу на ВІЛ та сифіліс одягнута і покинула лікарню, не дочекавшись виклику поліції».

– То виходить, що вона не заявляла про своє згвалтування, – сказав Мур. – У неї не взяли мазок з фрагментами ДНК.

Кетрін мовчала. Вона стояла, опустивши голову, і стискала в руках папку.

– Докторе Корделл? – сказав він, торкаючись її плеча. Вона здригнулася, ніби його дотик обпік її, і Мур одразу забрав свою руку. Вона глянула на нього, і Мур побачив лютість у її очах. Тієї миті вона випромінювала таку силу, якої бракувало багатьом чоловікам.

– У травні згвалтували, а в липні зарізали, – мовила вона. – Який прекрасний світ для жінок, еге ж?

– Ми опитали всіх її родичів. Ніхто з них не згадував про згвалтування.

– Отже, вона не розказала їм.

«Скільки жінок мовчали про таке?» – подумав Мур. Скільки жінок мали такі болючі таємниці, що навіть не могли поділитися ними із тими, кого любили? Дивлячись на Кетрін, він думав, що вона теж шукала розради в компанії незнайомих.

Вона вийняла з папки аркуш, щоб він міг зробити собі копію. Мур узяв його і раптом звернув увагу на ім'я лікаря, який зробив цей запис, і його осяяла ще одна думка.

– Що ви можете сказати про лікаря Кімбалла, який оглядав Елену Ортіз? – запитав він.

– Він чудовий лікар.

– Він зазвичай працює в нічну зміну?

– Так.

– Може, ви знаєте, чи він був на чергуванні минулого четверга?

Кілька секунд вона зважувала значення цього запитання. А тоді здригнулася від усвідомлення того, що він мав на увазі.

– Ви ж не думаєте, що...

– Це звичайне запитання. Ми перевіряємо всіх, з ким жертва контактувала.

Насправді то не було звичайне запитання, і Кетрін розуміла це.

– Ендрю Капра був лікарем, – тихенько зауважила вона. – Ви ж не думаєте, що інший лікар...

- Ми розглядали таку можливість.

Вона відвернулася. Важко зітхнула.

- Коли вбили тих жінок у Саванні, я думала, що не знаю вбивцю. Я думала, що знатиму, хто він, коли зустріну його. Відчую, хто він. Ендрю Капра показав, як сильно я помилялася.

- Ось таким банальним може бути зло.

- Саме це я тоді зрозуміла. Яким звичайним на вигляд може бути зло. Як чоловік, якого я бачила кожного дня, віталася з ним, міг усміхатися мені у відповідь... - І ледь чутно додала: - А тим часом вигадувати найрізноманітніші способи, як мене вбити.

Уже смеркалося, коли Мур повертався до автівки, однак асфальт досі парував од денної спеки. Попереду ще одна тривожна ніч. Жінки по всьому місту спатимуть з відчиненими вікнами, впускаючи всередину легенький нічний вітерець. І нічне зло.

Він зупинився і повернув голову до лікарні. Він бачив яскраво-червоні підсвічені літери напису «Швидка допомога», що горіли, наче смолоскип. Символ надій і зцілення.

«Це і є зона твого полювання? Місце, куди жінки ідуть за зціленням?»

З темряви з миготливими вогнями виїхала карета «швидкої допомоги». Мур подумав про всіх людей, які проходять через відділення за день. Фельдшери, лікарі, санітари, прибиральники.

«І копи». Йому не хотілося навіть розглядати таку можливість, але він не міг її відкидати. Професія захисників порядку якимось дивним чином приваблює тих, кому подобається полювати на людей. Зброя, посвідчення полісмена - це заманливі символи влади. А що може бути більшим за контроль над людьми, за право мучити і вбивати? Для такого мисливця весь світ стає неосяжною долиною, що кишить здобиччю.

Усе, що йому залишається, - обрати.

Діти були повсюди. Ріццолі стояла посеред кухні, що пахла кислим молоком і дитячою присипкою, й чекала, поки Анна Гарсія повитирає підлогу, заляпану яблучним соком. Один малюк повис в Анни на нозі. Інший витягав з кухонної тумбочки кришки і траскав ними, ніби музичними тарілками[29 - Музичні тарілки - ударний музичний інструмент, що являє собою два диски, викувані зі спеціального сплаву міді, латуні і бронзи.]. На дитячому стільці сиділо немовля і сяяло усмішкою на замурзаному від протертого шпинату обличчі. А ще одна дитина з явними ознаками дерматиту повзала по підлозі, вишукуючи, що б такого забороненого запхати до свого маленького жадібного ротика. Ріццолі не любила дітей, тому почувалася вельми незатишно поряд з ними. Як

Індіана Джонс[30 – Доктор Генрі «Індіана» Джонс-молодший – вигаданий персонаж, герой серії пригодницьких фільмів, книг та комп'ютерних ігор. Однією з відмінних рис персонажа була патологічна відраза до змії.] у ямі зі зміями.

– Не всі діти мої, – квапливо пояснила Анна, продираючись до умивальника, а малюк не відпускав її ногу і висів на ній, як прикуте ланцюгом ядро. Жінка викрутила брудну губку і помила руки. – Мій тільки цей. – Вона вказала на дитину, що вчепилася за її ногу. – Той з кришками і той, що на стільці, – діти моєї сестри Луп. А по підлозі повзає малюк моєї кухні. Оскільки я й так сиджу вдома зі своїм, то подумала, що можу пригланути ще за кількома.

«Еге ж, божевільна ідея», – подумала Ріццолі. Але, хоч як дивно, Анна зовсім не виглядала нещасною. Здавалося, що вона геть не помічала живе ядро, яке повисло на її нозі, і брязкіт кришок та каструль, що грюкалися об підлогу. У ситуації, яка б спричинила в Ріццолі нервовий зрив, Анна залишалася спокійною і виглядала цілком задоволеною, ніби була саме там, де й хотіла бути. Ріццолі подумала про те, чи Елена Ортіз, якби була жива, теж обрала б таке життя. Любляча матуся, що з радістю витирає розлитий на підлозі сік. Анна була дуже схожа на свою молодшу сестру, хіба що трохи повніша. Коли вона повернулася до Ріццолі і сонячне світло впало їй на чоло, у Ріццолі закралось якесь моторошне відчуття, ніби вона дивилася на ту саму жінку, яка з розплющеними очима лежала в морзі.

– Із цими маленькими бешкетниками я зовсім не маю часу на хатні справи, – сказала Анна. Вона нахилилася до малюка, який чіплявся за її ногу, і хвацько посадила собі на руки, притримуючи стегном. – Так, то що там у нас? Ви питали про кулон. Зараз принесу шкатулку. – Вона вийшла з кухні, і Ріццолі, залишившись наодинці з трьома дітьми, на мить запанікувала. Липка ручка торкнулася її щиколотки. Вона глянула вниз і побачила, що малий повзун жує манжети її штанів. Вона легенько струсила малюка і відсунулася подалі від його беззубого рота.

– Ось вона, – сказала Анна, поставивши шкатулку на кухонний стіл. – Ми не хотіли залишати її в квартирі, адже там постійно ходять прибиральники. Мій брат подумав, що краще нехай вона побуде в мене, доки ми всі разом вирішимо, що робити з прикрасами. – Вона підняла кришку, і забриніла тихенька мелодія. «Somewhere, My Love»[31 – Пісня Конні Френсіс, американської співачки, популярної у 1950–1960-х роках.]. Здавалося, що Анна одразу ж поринула в музику. Вона сиділа нерухомо, її очі наповнювали сльози.

– Місіс Гарсія?

Анна видихнула.

– Вибачте. Мабуть, мій чоловік завів її. Я не сподівалася почути...

Мелодія сповільнилася, прозвучали останні солодкі ноти, і музика стихла. У тиші, скорботно опустивши голову, Анна дивилася на прикраси. Сумовито й неохоче вона відкрила одне із вистелених оксамитом відділень і вийняла звідти кулон.

Ріццолі відчула, як пришвидшилось серцебиття, коли взяла кулон із рук Анни. Він був точнісінько таким, як той, що вона бачила на шиї Елени в морзі, – на тонкому золотому ланцюжку висіли невеликий замочок і ключик. Вона обернула замочок і побачила штамп «18 карат».

– Звідки цей кулон у вашої сестри?

– Не знаю.

– Можливо, ви знаєте, як давно він у неї був?

– Це, мабуть, щось нове. Я ніколи не бачила його до того дня...

– Якого дня?

Анна важко ковтнула і тихенько додала:

– До того дня, коли забрала його з моргу. Разом з іншими прикрасами.

– На ній також були сережки і перстень. Ви раніше бачили їх?

– Так. Вона вже давно їх носила.

– Але не цей кулон.

– Чому ви постійно про нього питаєте? Який він має стосунок до... – Анна затнулася, широко розплющивши очі від жахливого здогаду. – О Боже. Ви думаєте, що це він одягнув на неї той кулон?

Малюк, який сидів на дитячому стільці, ніби відчув її тривогу, і розплакався. Анна опустила на підлогу свого сина і поквапилася взяти на руки заплакане немовля. Міцно притискаючи його до себе, вона відвернулася від кулона, наче хотіла захистити малого від того зловісного талісману.

– Будь ласка, заберіть його, – прошепотіла вона. – Я не хочу, щоб він був у моєму домі.

Ріццолі поклала кулон до пластикового пакета.

– Я напишу вам розписку.

– Не треба, просто заберіть його! Можете залишити собі.

Ріццолі все одно написала розписку і залишила її на столі поряд із тарілочкою з протертим шпинатом.

– Я маю ще одне запитання, – обережно сказала Ріццолі.

Анна міряла кроками кухню, схвильовано погойдуючи малюка.

– Будь ласка, перегляньте прикраси в шкатулці вашої сестри, – продовжила Ріццолі. – І скажіть, чи нічого не зникло.

– Минулого тижня ви вже питали мене про це. Усе на місці.

– Не так уже й легко помітити відсутність чогось. Замість того ми схильні звертати увагу на те, чого раніше не бачили. Необхідно, щоб ви ще раз переглянули прикраси. Будь ласка.

Анна з зусиллям ковтнула. Вона неохоче посадила дитину на коліна і глянула на шкатулку. Одну за одною почала виймати прикраси і розкладати їх на столі. То був невибагливий і досить скромний асортимент біжутерії з універмагу. Гірський кришталі, бісер і штучні перли. Як видно, Елена полюбляла яскраві та витіюваті прикраси.

Анна поклала на стіл останній предмет – перстеник з бірюзою. На мить вона замислилася, а тоді насупила брови.

– Браслет, – озвалася Анна.

– Який браслет?

– Бракує браслета з маленькими підвісками у вигляді коней. Вона носила його щодня, коли була в школі. Елена дуже любила коней... – Вона підняла голову, приголомшено глянула на Ріццолі. – То була дешева дрібничка! Простий металевий браслет. Навіщо він забрав його?

Ріццолі подивилася на пластиковий пакет, у якому лежав кулон, – тепер вона була впевнена, що він належав Діані Стерлінг. «Я точно знаю, де ми знайдемо браслет Елени – на зап'ясті наступної жертви».

Кінець ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «ЛитРес».

Прочитайте эту книгу целиком, купив полную легальную версию (http://www.litres.ru/pages/biblio_book/?art=22778325&lfm=362673004) на ЛитРес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.

notes

Примітки

1

Клостерс – швейцарський гірськолижний курорт. (Тут і далі прим. пер.)

2

Чіанг-Май – велике місто на півночі Таїланду, відомий центр пішого туризму.

3

Поверхнева фасція – оболонки м'язів, судин, нервів, внутрішніх органів, утворені волокнистою сполучною тканиною.

4

Очеревина – серозна оболонка, що вистеляє стінки черевної порожнини й огортає розміщені в ній органи.

5

Рогіпнол – вид транквілізатора.

6

Лактат Рінгера – розчин для корекції порушень електролітного балансу, зазвичай використовується при підготовці пацієнтів до оперативного втручання та в післяопераційний період.

7

Систолічний тиск – верхня цифра параметру кров'яного тиску. Показує рівень тиску, коли серцевий м'яз стискається і виштовхує кров в артерії. Систолічний тиск залежить від сили скорочення серця.

8

Лапаротомія – хірургічне втручання, яке виконується з метою відкриття повного або часткового доступу до органів черевної порожнини.

9

Гематокрит – відношення об'єму формених елементів крові (еритроцити, лейкоцити, тромбоцити) до об'єму крові.

10

Тахікардія – прискорене серцебиття.

11

Екстрасистолія – порушення утворення імпульсу в міокарді. Це найпоширеніший вид аритмії серця.

12

Прийом Прінгла полягає в перетисканні ворітної вени, печінкової артерії та загальної жовчної протоки. З його допомогою спинити печінкову кровотечу можна приблизно на годину.

13

Малий сальник являє собою два листки очеревини, які з'єднують шлунок з воротами печінки і верхньою частиною дванадцятипалої кишки.

14

Брижа – складка очеревини. За допомогою брижі внутрішньоочеревинні органи прикріплюються до стінок черевної порожнини.

15

Протромбіновий час – це час утворення згустку фібрину в плазмі при додаванні до неї хлориду кальцію і тромбопластину. Протромбіновий час виражають у секундах. У нормі він дорівнює 11-15 секунд.

16

Фібрин – високомолекулярний білок. Має форму гладких або поперечно-смугастих волокон, згустки яких складають основу тромбу при згортанні крові.

17

Синусова тахікардія – стан, що характеризується прискореним ритмом серцевих скорочень – понад дев'яносто ударів на хвилину.

18

Миля – британська та американська міра довжини, приблизно дорівнює 1,6 км.

19

Мікропрепарат – предметне скло, на якому розташовується об'єкт для вивчення під мікроскопом.

20

Кондомініум – будинок, у якому квартири належать власникам як приватна власність.

21

Клод Ашиль Дебюссі – французький композитор, піаніст, диригент і музичний критик.

22

Womanhelp – можна перекласти як «жіноча допомога» (англ.).

23

Лорена і Джон Боббіти – подружжя, яке стало відомим після того, як у 1993 році жінка у відповідь на насильство з боку свого чоловіка відрізала його статевий орган. Їх судили за звинуваченнями у взаємному насильстві й обох виправдали.

24

Джон Малкович – американський актор, продюсер і режисер.

25

Фут – британська й американська міра довжини, приблизно дорівнює 30 см.

26

Дюйм – британська й американська міра довжини, приблизно дорівнює 2,5 см.

27

Фунт – британська й американська одиниця виміру ваги, приблизно дорівнює 450 г.

28

Органомегалія – аномальне збільшення внутрішніх органів.

29

Музичні тарілки – ударний музичний інструмент, що являє собою два диски, викувані зі спеціального сплаву міді, латуні і бронзи.

30

Доктор Генрі «Індіана» Джонс-молодший – вигаданий персонаж, герой серії пригодницьких фільмів, книг та комп'ютерних ігор. Однією з відмінних рис персонажа була патологічна відраза до змій.

Пісня Конні Френсіс, американської співачки, популярної у 1950–1960-х роках.